

ANUL VII.—No. 2

FEBRUARIE 1926.

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA
RECUNOSCUTA PERSOANA MORALA PRIN LEGEA DIN 1 MAI 1923
SEDIUL „UNIUNEI”: PIATA C. A. ROSETTI NO. 7 — BUCUREŞTI

Uniunea Generală a Vânătorilor din România

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAI 1923

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: PIATA C. A. ROSETTI No. 7 — București

• • •

CONSILUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinti de Onoare:

MIHAEL SUTZU, și DINU R. GOLESCU

Președinte:

ANTONIU MOCSONYI

Vice-Președinti:

NICOLAE RACOTTA și Dr. GH. NEDICI

Secretar-General:

C. G. ALEXIANU

Membrii-Consilieri:

Dr. I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, Marchizul de BELLOY, Prințele GEORGE VAL. BIBESCU, DINU I. C. BRĂTIANU, Dr. I. BEJAN, Prințele JEAN CALLIMACHI, GR. P. CARP, Dr. I. E. COSTINESCU, MIHAEL SC. PHERECHYDE, GENERAL I. GÂRLEȘTEANU, Prof. Dr. ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, Prof. Dr. DIONISIE LINTIA (pentru Banat), H. CAV. DE MIKULI (pentru Bucovina), GENERAL G. G. MANU, Prof. Dr. N. METIANU, DIMITRIE I. NICULESCU, C. OPRAN, MIHAEL OROMOLU, GEORGE A. PLAGINO, ROMUL POPESCU (pentru Transilvania), C. ST. RASIDDESCU, NICOLAE SÄULESCU, GEORGE SCHINA, Maior R. SCHNEIDER-SNYDER, Dr. L. SKUPIEWSKI, VASILE ȘTEFAN, Prof. Dr. G. SLAVU, Col. C. V. STEREA SEVER TIPEIU, Prof. Dr. G. UDRISCHI.

Censori:

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU,
A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprindând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânatuoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUTII:

Membrii plătesc o cotizație anuală de Lei 300.— în care este cuprins și abonamentul obligator la „Revista Vânătorilor”.

Societățile: plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar de la 100 înainte numai Lei 5. Ele plătesc un abonament obligatoriu la „Revista Vânătorilor” de 400 Lei anual și o cotizație anuală de 20 de Lei de fiecare membru.

Abonamentul la „Revista Vânătorilor” este obligatoriu pentru toți membrii „Uniunii”

• • •

Statutele U. G. V. R. se trimet la cerere contra 20 Lei în mărci poștale

• • •

Corespondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărăsite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

• • •

Orele de birou la Uniune: În toate zilele de lucru dela 9—1 și 3—7.

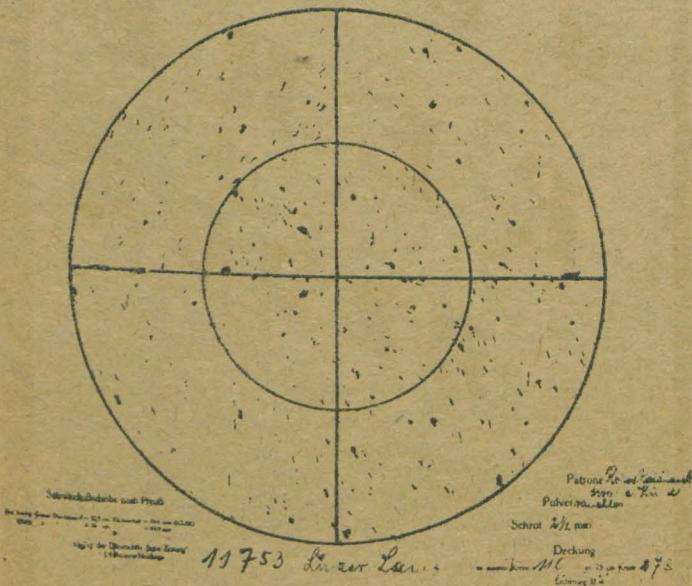
SEDIUL: PIATA C. A. ROSETTI No. 7 — BUCUREȘTI.

ARME DE VÂNĂTOARE PENTRU MEMBRII „UNIUNEI”

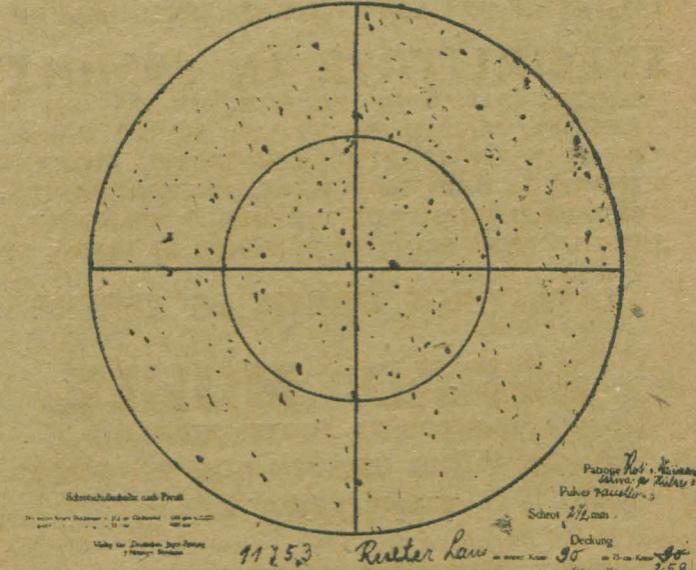
CUM TRAG ARMELE FABRICATE PENTRU U. G. V. R.
DE FIRMA F. JAEGER & Co. SUHL

Reproducerea fotografică a cător-va cible originale obținute la standul oficial de încercare din Neumannswalde-Neudamm

Waffentechnische Versuchsstation Neumannswalde-Neudamm

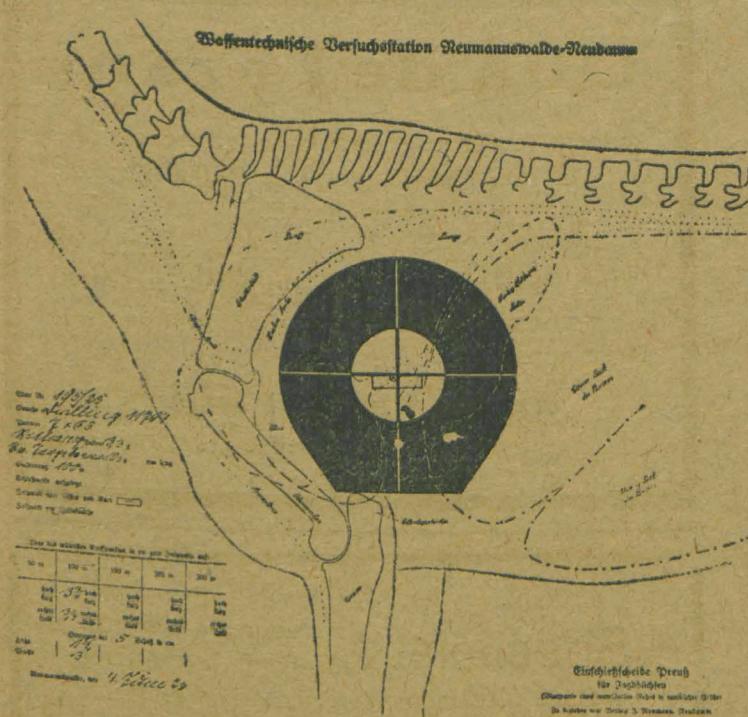

Waffentechnische Versuchsstation Neumannswalde-Neudamm

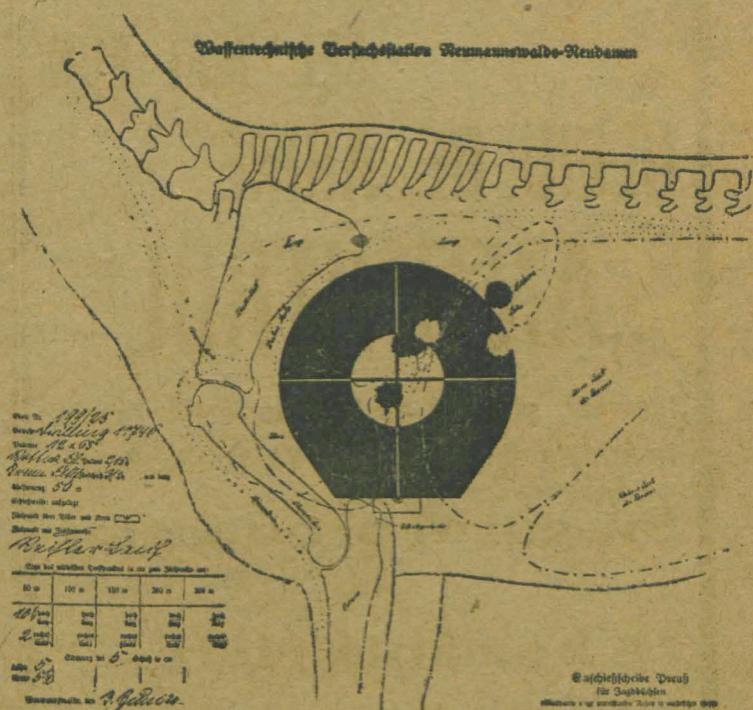

(Tir extraordinar obținut la 35 m. într'un cerc de 75 cm. diametru cu arma No. 11753 comandată prin „Uniune”
Ambele țevi au obținut predicalul: superior).

Waffentechnische Versuchsstation Neumannswalde-Neudamm

Waffentechnische Versuchsstation Neumannswalde-Neudamm

Tir obținut la 100 m. cu drillingul cu cocoase No. 11764, comandat prin „Uniune”. Glonț de mare viteză, cal. 7 × 65 (Predicat bătinut: „superior”)

Tir obținut la 50 m. cu țeava dreaptă a drillingului hammerless No. 11746, comandat prin „Uniune”, cu un glonț Brenneke cal. 12. (Predicatul obținut: „superior”)

Ultimul catalog ilustrat și cu prețuri se trimete membrilor „Uniunei” franco la cerere, adresată la sediul nostru.

Pentru orice comandă se va trimite «Uniunei» un cek de Mărci aur, reprezentând 50% din valoarea comenzei. Cu formalitățile de import și vămuire se însarcinează «Uniunea».

**SEMINȚE DE ZARZAVAT,
DE FLORI ȘI DE ARBORI, :::::
:::: DE PRIMA CALITATE**

CEPE DE CANNA, DE DAHLIE, DE GLADIOLE ȘI DE
BEGONIE, PLANTE DECORATIVE ȘI
DE INTERIOR, PLANTE DE GRĂDINĂ,
PERENALE, TRANDAFIRI ÎNALTI ȘI
PITICI, RĂSADURI DE CĂPSUNI,
RĂDĂCINĂ DE SPARANGHEL, IN
CALITĂȚILE CELE MAI FRUMOASE ȘI CELE MAI BUNE

SPECIALITATE IN SEMINȚE

PENTRU TERENURI ARABILE DIN PĂDURI ȘI
OGOARE PENTRU VĂNAT, CA, VARZĂ URIAŞĂ
DE NUTRET, SPARTIUM-SCOPARIUM, FLOAREA
SOARELUI, NAPI, MĂZĂRICHE, MUŞTAR, RAPITĂ,
CĂNEPĂ, HELIANTHUS TUBEROSUS, HELIANTHUS
SALSIFIS, AMESTECURI DE SĂMÂNTĂ DE IARBĂ, ETC.

CATALOGUE GRATIS LA CERERE

ARPAD MÜHLE

FURNIZOR AL CURȚEI REGALE
SĂMÂNTĂRIE, GRĂDINĂRIE EN-GROS
TIMIȘOARA III

BET'
BERE
AZUGA

**CEL MAI BUN
ULEIU DE ARME
„ANTINITROL”**

Încercat și găsit bun, pe domeniile regale,
în urma ordinului Oficiului Vânătorilor Regale

Singurul producător

în

România Mare:

Inginer

Albert Schaefer,

Sibiu

a se adresa la „Uniune”

Ouă de Fazani

gulerați (cu spatele verde), se găsesc de vânzare în luna Mai, la prețul de 21.000 Koroane ungare bucătă.

Odată cu comanda se va trimite și un acont de 50%, iar restul se achită la primirea comenzei. Fecundația ouălor se garantează până la 90%. A se adresa:

Országos Vizsla Club tenyésztelep

Sárospatak, Fehér megye (Ungaria).

Specialist

în creșterea și ocrotirea
vânătorului, în creșterea
și dresajul căinilor, precum și în creșterea
peștilor în lacuri artificiale, caută post la o
moșie mare.

Străin, dar vorbește românește și mai multe
limbi.

Ofertele sa vor adresa la „Uniune” sub
„Specialist”

(După o pictură originală a d-lui N. Mantu)

Organizarea

Primim din partea unui colaborator român din străinătate, pe care nu-l putem numi, spre a nu-i fi dăunătar, sugestiunile de mai jos, cari vor da poate de gândit vânătorilor noştri, pentru a provoca discuţii relative la perfecţionarea legei noastre de vânătoare.

In ţările de apus vânătoarea e considerată drept o economie naţională. Vânatul e o avere comună, o avere naţională, în interesul căreia se iau măsuri legale.

România, de când e România Mare a schimbat legea vânătoarei și în multe puncte, d. e. în cele ce privește inspectoratele de vânătoare, a anticipat chiar ţările din apus. Legea însă a rămas numai un paragraf neplăcut, fără a fi putut transforma mentalitatea aşa numiților „vânători“. Vânători, în sensul nobil al cuvântului se află destui dincolo și dincoace de Carpați, dar majoritatea celor cari exercită vânătoarea, e o breaslă conservativă, care încă nu e matură și nu e transformată de spiritul modern progresiv, care nu vrea „să-și bage gâtul la jug“, ciar voi să exercite arta vânătoarei în felul cum o practicau strămoșii, pe când nu existau încă legi de vânătoare; aceștia consideră legea de vânătoare drept o privațiune a dreptului de cetățean.

Acești patrioți încăpătânați să fie forțați ca să-și schimbe mentalitatea lor conservativă, tocmai în interesul binelui comun, al binelui țărei lor.

Despre ţările apuse nu se poate zice, că acolo nu e respectat dreptul cetătenilor și totuși, acei vânători cari n-ar voi să respecte legea vânătoarei, sunt forțați cu sila ca să se ocupe de vânătoare ca de o economie națională.

A desvolta vânătoarea până la un grad dorit, a înmulții vânatul unei țări, costă parale multe. De unde să luăm bani?.. „Să ne dea statul!“ vor spune conservatorii. Statul însă nu dispune de o astfel de avere, ca să fie în stare să suporte el singur cheltuielile unei întreprinderi, care desigur că e foarte importantă, dar totuși nu e cea mai importantă.

Iată câteva idei, cum am putea dobândi sume mari, cu ajutorul căror s-ar putea organiza această economie națională.

1. In România există o *Uniune Generală a Vânătorilor*. (In alte țări există mai multe; d. e. în Ungaria sunt trei Uniuni ale Vânătorilor). Dar oare fiecare vânător e membrul Uniunii? Nu! Cauza? Conservatismul, încăpătânarea. In zadar suntem convinși că vânătoare nu poate exista fără o *Uniune a Vânătorilor* care reprezintă și apără interesul vânătorilor. Când au nevoie de un sfat, sau de un alt ajutor, atunci fiecare „vânător“ bate la ușa Uniunii, dar altfel nu e dispus să sprijinească și el Uniunea, care lucrează și în interesul lui.

In Ungaria, pe viitor, nici un vânător nu va căpăta autorizația de a vână, până nu dovedește cu chitanțe autentice, că e membrul vreunei Uniuni a Vânătorilor. Uniunile însă nu pot dispune de cotizațiile membrilor în întregime; nu vor avea „avere“.

Inchipuiți-vă ce sumă enormă va câștiga vânătoarea, dacă fiecare vânător plătește o cotizație!

2. In Ceho-Slovacia arendașii terenurilor de vânătoare plătesc o mică contribuție pentru fiecare jugăruș cadastral (anul viitor va fi așa și în Ungaria).

3. Aagenta terenurilor de vânătoare, e un venit al oamenilor. Dar ce se întâmplă cu aceste arenzi? În cele mai multe comune ele se împărțesc printre proprietarii pământului; adică, fiecare proprietar capătă câți-va lei (un litru de vin!). Dar adunate și date fiscului, vor fi o sumă enormă, din care se pot plăti inspectorii de vânătoare etc.

4. În România se află puțin vânat, tocmai din motivul că proprietarii moșilor și arendașii terenurilor de vânătoare nu prăsesc vânat și nu cumpără vânat viu. Pretextul: „N'avem de unde cumpăra! Din străinătate nu putem cumpăra din cauza diferenței valutare.“

Să facă statul, Uniunea, câteva „game-farmuri“, unde să se prăsească vânat și de unde să se poată obține vânat viu, pe prețuri convenabile.

5. A fi inspector de vânătoare e un oficiu frumos. Dar un „nobile oficium“, adică un oficiu fără plată e fără de folos, fiindcă statul e silit să numească inspectori de vânătoare cari au avere, dar cari având și altă ocupație n'au timp ca să-și îndeplinească datoria lor de inspectori de vânătoare. Fiecare inspector trebuie să fie un specialist, care își pricpe meșteșugul și arta vânătoarei, precum și prăsirea și ocrotirea vânătorului. Dar fiecare aspirant va fi nevoie să dovedească că într'adevăr se pricpe la meșteșugul său, dând un examen în fața unei comisiuni de specialiști:

6. Inspectorul e—ca să zicem așa—conducătorul unui atelier, în care muncesc mulți muncitori. E însă în zadar dacă numai conducătorul este pricput, iar muncitorii săi nu fac nici o treabă. Deaceea și fiecare vânător va trebui să dea un examen în fața unui comitet, arătând că pricpe vânătoarea; nu de a căuta și a împușca vânătorul, însă de a ocroti și înmulții o avere națională. În Ceho-Slovacia acei vânători, cari înainte de statutul vânătoarei nu erau arendași de vânătoare, sunt impuși acum unui examen. În Germania și Ungaria pe viitor se va cere examenul.

7. Pe fiecare teren de vânătoare să fie un brigadier de vânătoare, care a frecventat școala de brigadieri, sau a dat un astfel de examen. Pe fiecare 2000 jug. cad. să fie un astfel de brigadier, care va primi jumătatea salariului său dela arendaș, iar cealaltă jumătate dela stat. (Vezi veniturile 1, 2, 3.)

8. A împușca, a răni vânătorul e lucru ușor. Dar mai greu e să-l împuști așa, ca să rămâne pe loc. Un mare procent de vânat dispare rănit și se prăpădește fără de folos, dacă n'avem un câine bun, care să ni-l caute și să ni-l găsească. De aceea este nevoie ca pe fiecare teren să se afle câte un câine bine dresat, care ne caută vânătorul rănit (prepelicar, limier, baseto-copoi).

9. Puțini câini pur sânge se află în România, și mai puțini câini sunt *bine dresați*. Să fondeze statul (Uniunea) un șenil regnicolar, unde se prăsesc sub conducerea unui specialist câini de vânătoare de pur sânge. Tot acolo să se fondeze o școală pentru dresajul câinilor de vânătoare; iar brigadierii de vânătoare ieșîți din școala de brigadieri, să frecventeze această școală cel puțin 6 luni.

10. Să nu se permită alți câini, decât câini de pur sânge și cu pedigree. Pentru acești câini să nu se plătească taxe; dar cine vrea să aibă un astfel de câine, trebuie să fie membrul *Uniunei Prăsitorilor de Câini*. Cotizația la această Uniune să fie cât mai mică, numai ca să se poată plăti funcționarii indispensabili: un secretar și un funcționar care ține registrul Cărței Mâtricole. Ce rămâne de prisos, să fie yenitul Statului (Uniunea Vânătorilor).

Vânătorii vor zice poate, că aceste sarcini sunt insuportabile! Din contră! Dacă Uniunea are avere, atunci poate înmulții vânătorul. Si înmulțindu-se vânătorul, fiecare vânător va putea împușca mai mult. Din prețul vânătorului (împușcat, sau vândut viu) el va avea un venit, din care va putea să plătească cotizația și arenda terenului.

Alimentarea țărei va fi în acest mod mult mai usoară, decât până acum. Vânătorul va fi atât de eftin, că fiecare muncitor va putea să aibă Dumineca vânat în oala sa, în loc de o găină!

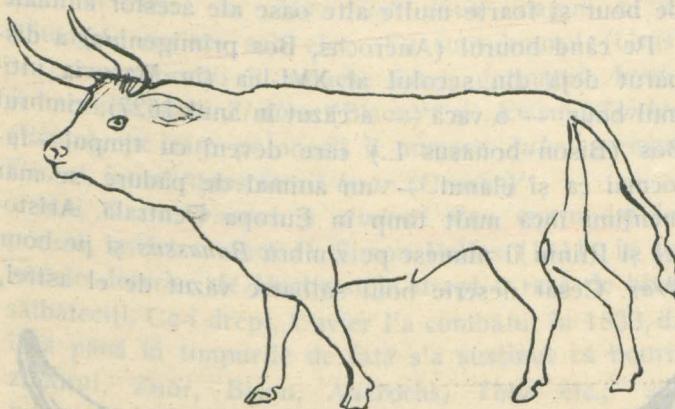
Bos primigenius, bos bonasus

și istoria lor naturală, după Riesenthal

de Maior Schneider-Snyder Roland

Inspector de Vânătoare

Englezii înțeleg sub denumirea de sport și sportman în primul rând vânătoarea și vânătorul. Fiecare sport are literatura sa, însă nici unul n'are o literatură atât de bogată și de valoroasă pentru întreaga omenire ca vânătoarea; fie în domeniul zoologiei, fie în al ornithologiei, sau în al științelor cu care ea stă în legătură. Acel ce exercită azi vânătoarea, nu poate face pur și simplu *more patrio*; căci ea îl obligă să citească și să studieze. Astfel cu timpul vânătorul devine crescător, căruia observarea și fotografarea naturei și a contingentului de vânat crescut și selecționat în mod rațional, îi procură mai multă bucurie decât culegerea de trofee multe și obținerea unor rezultate excepționale de vânat ucis. Din această transformare a vânătorului rezultă mai sus menționatele bunuri ale omenirei și ia ființă *El*, omul cu concepție mai înaltă și cu sufletul și inima înobilate. Numai astfel se pot îndepărta erori, ca acea

O imagină din orașul Augsburg (Germania) a bouriui (bour veritabil), după Hamilton Smith.

asupra chestiunei pe care a clarificat-o acumă D-l Profesor universitar Botezat, ca fiind cel mai în măsură. Ar fi numai de dorit dacă studiul, despre care D-l Profesor Botezat spune că a apărut în anul 1913 în *Analele Academiei Române*, s'ar publica și în „Revista Vânătorilor“, fie chiar și sub forma unui *tiraj special*, deoarece tratează această chestiune în raport cu patria noastră.

Eberhard von Riesenthal, unul dintre primii zoologi și naturaliști germani tratează în mod amănunțit în opera sa „*Naturdenkmäler unter den Jagdtieren Deutschlands1) chestiunea lui *Bos primigenius* și a lui *Bos bonasus*, atât din punct de vedere istorico-natural, cât și din punct de vedere interesant și vânătoresc.*

Prin definițiuni, măsurări și comparații, aplicate la

NOTA REDACȚIEI: Se poate comanda și prin Uniune. Prețul, fără vamă și cheltueli de transport, 12.—mărci germane aur.

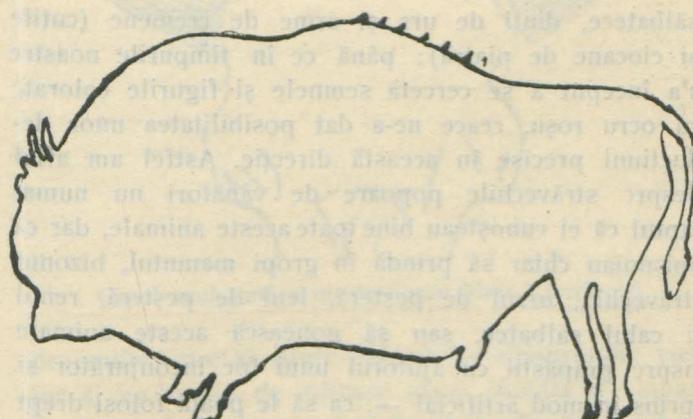
numeroase schelete găsite, precum și la capete de animale aparținând unor specii deja dispărute și altor specii cari încă mai există, am ajuns să cunoaștem că boii sălbateci — aceasta în cel mai larg înțeles al cuvântului — s'au format cu început din aşa numita

Cea mai veche înfățișare a zimbrului.

„antilopă primitivă“. După asemănarea lor mai mare sau mai mică cu această formă primitivă, noi împărțim boii sălbateci în: Bivoli (*Bubalina*), boi indo-chinezii (*Protaurina*), boi veritabili (*Taurina*) și bivoli sălbateci (*Bisontina*).

Printre boii sălbateci taurini se află *bourul* (Auer-ochse, *Bos primigenius*), care a populat în rase multiple, dela sfârșitul epocii terțiare-târzie și până la începutul celei aluviene, mari întinderi de pământ ale Europei și Asiei și ale coastelor Africei de Nord, până spre muntele Atlas. Aceste întinderi colosale, cu condiții vitale diferite, pe cari le locuia Bourul, ne arată foarte

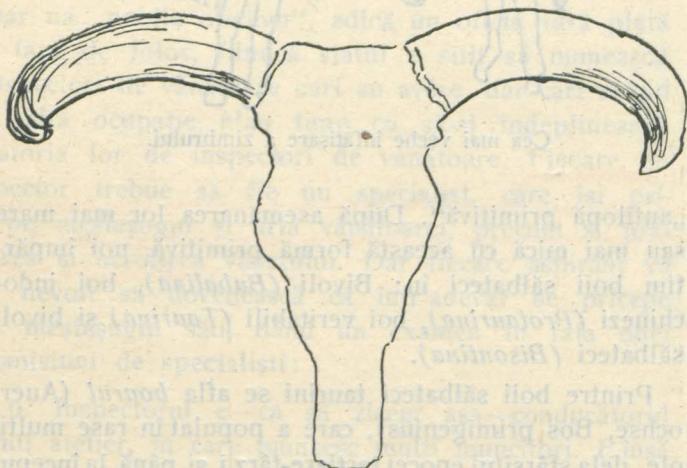

Înfățișarea zimbrului de pe pereții peșterei „Font-de-Gaume“ din valea Vézère (Dordogne, Franța de Sud.)

clar facultatea de adaptare mare a bouriui, a unui animal care trebuia să devie domestic. Importante semne ale capului ne dovedesc, după cum afirmă Riesenthal, că *boul nostru este un descendant al bouriului*. Dacă domesticirea a avut loc mai întâi în țările de sud, acolo unde domnește un cult pronunțat al

vitelor (Mesopotamia, Egipt: boul Apis), sau dacă a avut loc în ținuturi mai nordice (după Hilsheimer în epoca culturii din provincia Lausitz, adică contemporan cu vitele de turbă, cunoscute de mult timp și care erau mult mai delicate; în Spania, rasa andaluză, din care se recrutează taurii pentru luptele de arenă, care au conformația capului la fel cu bouri) —, natural că nu se mai poate preciza cu siguranță.

Milenii au trebuit să treacă, până când noi oamenii am învățat să dăm atenție și să tălmăcim semnele din carte mare a naturei. Resturile de schelete ale giganticului boul, care s-au descoperit prin carierele de piatră și s-au găsit amestecate printre dărâmături, moloz și spălături de calciu și prin turbării, precum și resturi ale bizonului străvechiu (*Bison priscus*) care trăia în aceleași regiuni vaste împreună cu bouri, ne-au făcut să cunoaștem acest animal. Însfărășit s-au mai găsit și schelete ale cerbului uriaș și ale

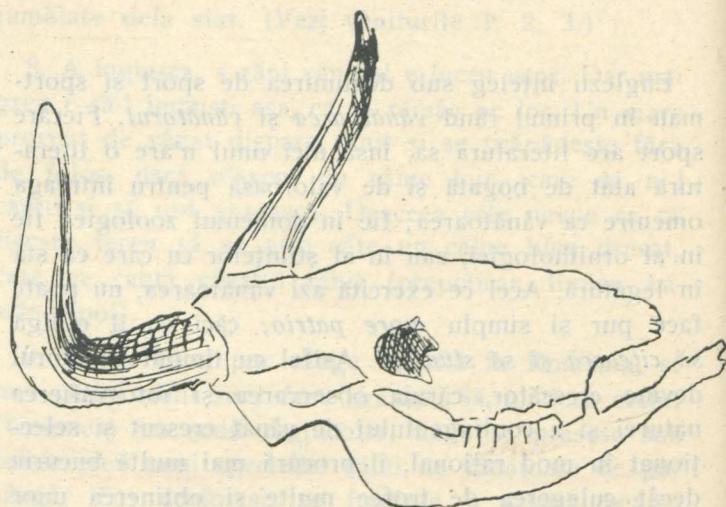

Cap de boul (*Bos primigenius*), găsit la Abbau-Ostritz, ocolul Karthaus (Pomerellen), aflător la muzeul din Danzig (cca 1/11 mărime naturală).

calului sălbatec, precum și multe oase de animale sălbatece, dinți de urs și arme de cremene (cuțite și ciocane de piatră); până ce în timpurile noastre s'a început a se cercetă semnele și figurile colorate cu ocru roșu, ceace ne-a dat posibilitatea unor deducții precise în această direcție. Astfel am aflat despre străvechile popoare de vânători nu numai faptul că ei cunoșteau bine toate aceste animale, dar că obișnuau chiar să prindă în gropi mamutul, bizonul străvechiu, ursul de peșteră, leul de peșteră, renul și calul sălbatec, sau să gonească aceste animale înspre prăpăstii cu ajutorul unui foc încunjurător și aprins în mod artificial —, ca să le poată folosi drept hrană. Însfărășit mai știm că în epoca de piatră mai târzie, cultura nu se află la un nivel scăzut, după cum ne-o arată lucrurile artistice din os și lemn, găsite. Astfel vom menționa unele de piatră și de cremene (linguri mari de scos, topoare sau securi de piatră), răzuitoare, toporașe-ciocane, arme și unele de corn și os, care erau lucrate cu îngrijire.

Aproape toate muzeele mai mari posedă actualmente schelete de mamifere, și în special a celor doi

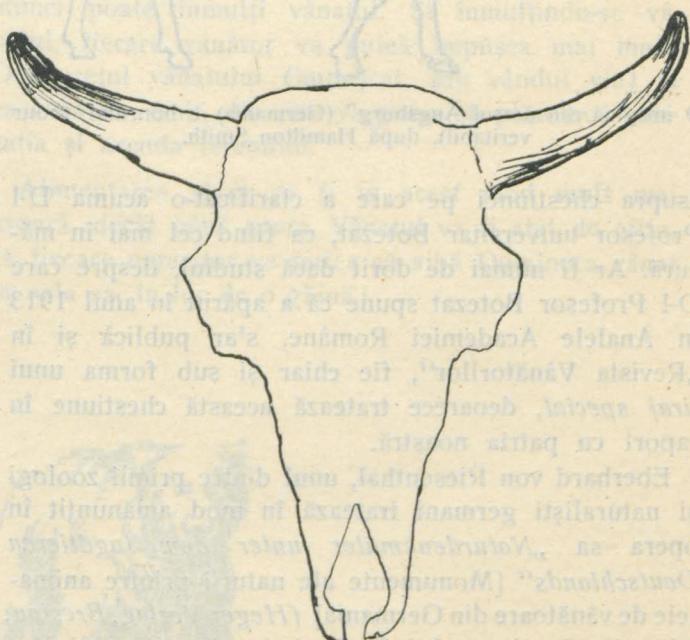
boi sălbateci: bouri și zimbrul —, cari s'au găsit prin mlaștini sau prin alte straturi aluviene. Astfel muzeul preistoric și de științe naturale din Danzig posedă nu mai puțin de 11 crani de bouri și 5

Cap de boul (*Bos primigenius*), găsit la 2 m. în turbă la Sorgetal lângă Baumgarth, ocolul Stuhm. Muzeul din Danzig (cca 1/10 mărime naturală).

crani de zimbru, culese în Prusia de Vest, și pe lângă aceasta încă o mulțime de oscioare frontale de bouri și foarte multe alte oase ale acestor animale.

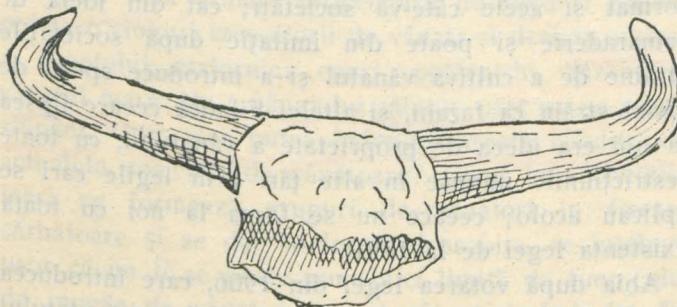
Pe când bouriul (*Auerochs*, *Bos primigenius*) a dispărut deja din secolul al XVI-lea (în Masovia ultimul boul — o vacă — a căzut în anul 1627), zimbrul *Bos (Bison bonasus L.)* care deveni cu timpul — întocmai ca și elanul — un animal de pădure, se mai menținu înca mult timp în Europa Centrală. Aristotel și Pliniu îl numesc pe zimbru *Bonassus* și pe bouri *Urus*. Cesar descrie boul sălbatec văzut de el astfel,

Cap de zimbru (*Bison bonasus L. = europeaus Ow.*), găsit în fundul fostului lac Krogenest, ocolul Rosenberg. Muzeul din Danzig (1/7 mărime naturală).

că vedem imediat că vorbește despre bouri în descrierea lui. Ekkehard îl menționează prin anul 1000 în regiunea din St. Gallen. Cartea de fabule „Al-

berti magni“ (1193—1280) vorbește despre un „*Thier Veni*“. „*Veni, aceştia sunt boi, numiți de căte unii zimбри, și au două coarne aproape mari...*“ Lukas Doria menționează în 1240 printre alte animale care trăesc în Prusia, și pe bouri („*Aueroxen*“) și zimбри („*Visonten*“); în anul 1364 principalele Wratislaw a ucis în Pomerania orientală un zimbru („*Wysant*“) „care era mai mare decât un *bour*“. M. v. Miechov povestește că în pădurile Lituaniei există bouri și boi sălbateci (zimibri), numiți pe acolo *Thuri* și *Jumbrowes*. Erasmus Stella (începutul secolului al XV-lea) spune că zimbrul este mai rar ca *Urus*. Ambasadorul austriac, baronul von Herberstein, publică în anul

Cap de *bour* (*Bos primigenius*), găsit cu ocazia lucrărilor canala Teltow (Germania). Să se observe inclinația de sus a coarnelor.

1557 în cartea sa „*Moscovia*“ două imagini cu următoarele cuvinte sub ele: „Eu sunt *bourul* (*Urus*), pe care polonezii îl numesc *Thur*, germanii *Auerox* și necunoscătorii *Zimbru* (*Bison*)“ și „Eu sunt *Zimbrul* (*Bison*), pe care polonezii îl numesc *Zubr*, germanii *Wisent*, iar necunoscătorii *bour* (*Urochs*)“.

Mai târziu, *bourul* și *zimbrul* s-au confundat împreună, astfel că încă P. Simon Pallas (1811) ia animalele descrise de Herberstein drept o rasă de bivali sălbăteci. Ce-i drept, Cuvier l'a combătut în 1833, dar încă până în timpurile de față s-a susținut că *bourul*, *zimbru*, *Zubr*, *Bison*, *Auerochs*, *Thur* etc., sunt numai nume diferențiate în diferite limbi, pentru același animal. Gratiani pretinde că a văzut încă în 1563 în grădina zoologică din Königsberg bouri și zimbri.

In Ungaria zimbrul a dispărut în secolul al XVI-lea; în Moldova mai existau câteva bucăți în secolul al XVII-lea.

In Transilvania, ultimul zimbru a căzut, după Riesenthal, în 1790. O cronică ungără ne povestește că ultimul zimbru a fost împușcat prin anul 1809, după unii de către un vânător țăran român, iar după alții de către un aristocrat ungur. La colegiul reformat dela Adjud în Transilvania se aflau coarne de zimbru, care însă s-au pierdut pe timpul tulburărilor din 1848/49. După Riesenthal, zimbrul se menținu în România încă până în secolul al XVIII-lea, iar de acolo ajungeau bucăți izolate și în Austria.

Dacă în codrii dela Bialowicza ai țăruilui Alexandru II mai există zimbrii, nu se poate afirma cu siguranță.

In Caucaz, zimbrii au fost distruiți în anii 1918/19 de către bolșevici cu mitralierele, și D-l Dr. Priemel spune că după unele date rusești ar mai exista încă vî' 25—30 de exemplare. Deasemenea se afirmă că în grădina din Petrograd mai ar exista încă doi tauri

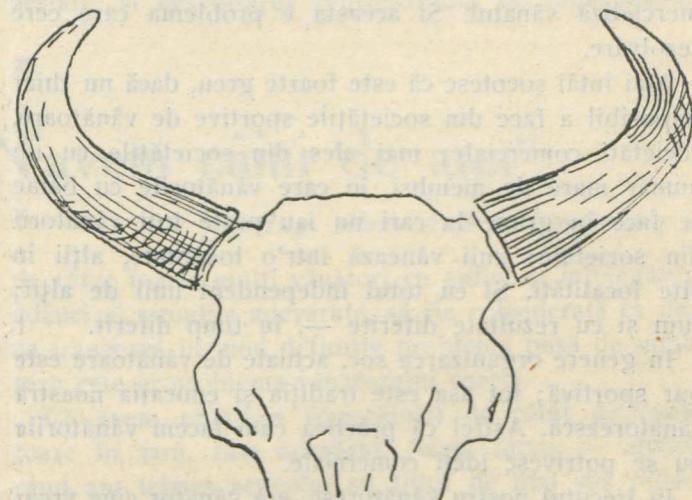
și în Askania-Nowa un taur și două vaci; însă aceștia sunt bătrâni și incapabili pentru reproducție.

Tot ce a mai rămas afară de aceasta din zimbrul de altă dată, este foarte puțin; mai trăesc în total vre-o 60 de bucăți, repartizate prin grădinile zoologice din Berlin, Frankfurt a. M., Hamburg, Schönbrunn, Budapesta, Amsterdam, Antwerpen, Kopenhagen, Stockholm, Londra, precum și prin marile teritorii împrejmuite ale principelui Hohenlohe la Jaworina, ale contelui Arnim-Boitzenburg (Uckermark), ale d-lui von Beyme la Scharlow (Mecklenburg), ale ducelui de Bedford la Woburn (Scoția) și ale cresătorului olandez Blaauw la Gooilust. O recensiune care a avut loc în luna Decembrie 1924, având drept rezultat următorul contingent (cu excepția celor 25—30 bucăți din Caucaz).

24 tauri, dintre cari 3	incapabili pentru reproducție
22 vaci, " " 3	" " "
2 tauri tineri)	din anul 1922
5 junci)	
7 viței (	născuți după 1 I. 1923
6 vițele (	

66 bucăți, dintre cari 33 masculine și 33 feminine.

In urma propunerei directorului grădinei zoologice din Frankfurt a. M., D-l Dr. Kurt Priemel, se constituie „Societatea internațională pentru păstrarea zimbrului“. Scopul principal al acestei societăți este de a îngrijii de schimbul necesar de sânge, pe baza înființării unui studbook și a unui catalog, de către societate, pentru a garanta înmulțirea și fortificarea culturilor existente. Un pas mai departe, îndată ce contingentele țăruilor respective vor fi destul de mari, ar fi acela de a crea parcuri de zimbri mari și îm-

Capul unui zimbru din teritoriul Pless (Germania).

prejmuite, care să ofere animalelor condițiunile vieții lor și un spațiu de mișcare mare. Suedia și Ungaria au expus deja o parte din efectivele din Stockholm și Budapesta în niște regiuni păduroase și întinse, favorabile condițiunilor de trai ale zimbrului.

România posedă teritorii vaste, care permit înființarea de parcuri pentru zimbri. Numai inițiativa trebuie luată, în cadrul Uniunii, ca afiliată a susnumitei societăți, pentru importarea unui material de prăsilă și crearea unui parc. Unde? — Aceasta a spus-o deja D-l Profesor universitar Botezat.

Comercializarea vânătorului

societatea de vânătoare „Diana“, în adunarea sa G-lă din anul acesta a pus în discuție una din cele mai importante chestii care interesează vânătoarea: „Comercializarea Vânătorului“ — și Soc. „Diana“, prin vechimea și numărul membrilor săi, cum și prin situația lor socială, este desigur cea mai autorizată

a lăua inițiativa discutării și rezolvării problemelor care interesează vânătoarea în România: vânătoarea ca sport și ca interes social.

Discuția a fost vie. S'a făcut mai multe propunerii și mai multe obiecții; și s'a văzut cătă greutate este a face dintr-o societate de sport și o asociație comercială. Sportul este libertatea și plăcerea pasiunei de mișcare în aer liber, departe de ocupațiunile zilnice și de sgomotul orașului.

Comerțul este preocuparea de interese, cari îngădăesc libertatea omului. Si totuși nu se poate monopoliza vânătorul la vânători, ori la acei cărora ei le trimet gratuit. — Si nici nu pot fi toți cetățenii vânători. — Este dar o necesitate socială de a comercializa vânătorul. Si aceasta e problema care cere rezolvare.

Mai întâi socotesc că este foarte greu, dacă nu chiar imposibil a face din societățile sportive de vânătoare, societăți comerciale; mai ales din societățile cu un număr mare de membri, în care vânătorile cu bătaie se face în grupe la cari nu iau parte toți vânătorii din societate: unii vânează într-o localitate, alții în alte localități. Si cu totul independent unii de alții; cum și cu rezultate diferite —, în timp diferit.

In genere organizarea soc. actuale de vânătoare este pur sportivă; tot așa este tradiția și educația noastră vânătoarească. Astfel că practica cum facem vânătorile nu se potrivesc ideii comerciale.

In trecutul nostru vânătoresc, era vânător cine vrea; ori cine avea timp de pierdut și fură patima vânătoarei. Ei erau puțini; și fiecare vână unde vrea și când vrea. Nu era nici o restricție: nici referitoare la dreptul de proprietate; nici la epocele permise ori nepermise. — Era permis oricând și ori unde; și ori cui. — Si fiecare făcea cu vânătorul ce vrea: îl mâncă; îl vindea; or îl dăruia.

Nici proprietarii de fonduri rurale nu și validau drepturile de proprietari și ai vânătorului; nici vânătorii nu se constituiau în societăți. Firește; fiindcă nu i sileau nevoie.

Abia târziu, după votarea primei legi de protecție a vânătorului, în 1891, sub Ministerul Lascăr Catargiu

de N. Cosăcescu

s'a înființat câteva societăți de vânătoare, ca S. V. B. în București, după dispariția căreia a răsărit în locu-i „Diana“ și alte câteva prin Moldova. Dar toate aceste societăți n'aveau nici un raport cu legea pe care n'o cunoșteau. Legea era ca neexistență pentru toți, fiindcă era cu totul străină de „Obiceiul Țării“.

Si nu sub protecția legei poliției vânătorului s'au format și acele câteva societăți; cât din ideia de camaraderie și poate din imitație după societățile străine de a cultiva vânătorul și a introduce specii de vânător străin ca fazani, și altele. Fiindcă ceeace lipsea la noi era ideea de proprietate a vânătorului, cu toate restricțiunile impuse în alte țări prin legile cari se aplicau acolo; ceeace nu se făcea la noi cu toată existența legei de la 1891.

Abia după votarea legei din 1906, care introducea permisul de vânătoare, adică o taxă datorită statului și prin urmare incasabilă; a fixării epocelor de vânătoare; a penalităților stabilite prin lege, și a numirei de paznici publici și paznici privați jurați, efectele legii încep a se resimți. Prin legea de la 1906 se punea la indemâna proprietarului de fond rural, și a posesorului vânătorului, puterea statului de a'și face singur poliție de stat; paznicii săi fiind recunoscuți ca ofițeri ai poliției vânătorului.

Era doar un mijloc de a'și valida dreptul de proprietate asupra vânătorului și a da mai mult interes la paza și protecția lui. In loc să se ducă ca mai înainte unde'l găsește, fiecare a căutat să și'l păstreze și înmulțească la el. Mai ales după dispoziția luată de Ministerul Domeniilor, imediat după votarea legei din 1906, de a arenda fiecare pădure în parte, în loc de a arenda, ca până atunci, ocoale silvice întregi; ori a da permise individuale de a vână fiecare peste tot, în toate proprietățile statului. Acestea s'au suprimat și au început a se forma mici societăți. Oameni cam de aceiași situație socială, și din aceiași localitate, putând lua cu arendă una sau două păduri de ale statului, pentru vânătoare, au format astfel o societate. Si așa s'au format societăți peste tot. Toate însă societăți sportive; cu foarte puține gânduri și mijloace de a face culturi de vână, la care se opunea însăși legea contabilității, care nu permitea statului să arendeze locurile pe mai mult de 5 (cinci) ani. Prin urmare o continuă nesiguranță asupra posesiunii vânătorului.

Până aici suntem doar în legislația, în practica și în organizația sportivă. Si se pune întrebarea dacă, și cum se poate face o soc. comercială dintr-o societate sportivă.

Prin înființarea unei Direcții a Vânătoarei s'a dat un impuls spre înmulțirea vânătorului prin măsurile și dispozițiile ce s'au luat de a îlesni cultura și înmulțirea vânătorului. Si aceste dispoziții sunt: recu-

noașterea unor drepturi și obligațiuni soc. de vânătoare; arendarea prin bună învoială pe termene lungi cu anumite obligațiuni de îngrijirea și hrana vânătorului; uciderea animalelor stricătoare și păsărilor răpitoare; desvoltarea pazei contra braconării, și altele. Totuși e mult până a transforma mai ales soc. mari de vânătoare din sportive în comerciale.

Comercializarea vânătorului cere mai întâi o investire de capital în lucrări, cheltuieli de personal și vânarea sub o conducere unitară, cu reguli stabilite cât poate lăua fiecare vânător din vânătorul împușcat; restul se vinde. Și aceasta nu se poate face decât de o administrație a unei persoane; ori a unei societăți comerciale. Prin urmare proprietarii de fonduri rurale, pot face singuri crescătorii de vânător; și desigur numai a vânătorului statoric: epuri, potârnichi, fazani și vânătorul mare. Nu a vânătorului călător, care nu se poate stăpâni. Cum s-ar putea îndeplini aceste condiții de actualalele societăți de vânătoare? Când în societățile mari se formează grupuri de vânători în fiecare sărbătoare și se duc în locuri deosebite, se înțelege ușor că nu li se poate pune nici limită de timp, nici de număr de vânător împușcat cât ar trebui dat fie căruia. Regiuni diferite; cheltuieli diferite. În socrință că societatea să preleveze în folosul ei pentru a vinde un număr oarecare de vânător. Și aceasta pentru vânătorile cu bătăiași.

Cât privește vânătorile la câine, vânători individuale, aceasta depinde de abilitatea vânătorului, de puterea sa de rezistență la oboseală și de multe împrejurări. Nu i se poate pune limită, ori control de vânător. Prin urmare este o imposibilitate comercializarea în folosul societății sportive.

In folosul individual, aceasta nu se poate nici impune, nici opri. Face fiecare ce vrea cu vânătorul împușcat: îl măñancă; îl dăruiește; ori îl vinde, dacă nu simte mândria pe care o dă noblețea sportului. Sunt și astăzi membrii în societăți selecte, care fac profesiune de vânători, în paguba celor alți camarazi cari n'au vreme a se duce în toate zilele și pe toate locurile, cum fac acei ce împușcă vânătorul ca să-l vândă.

La noi este un început de comercializare. Acela pe care'l fac foștii braconieri, cari s'au asociat și au luat în arendă locuri de vânătoare. Unii vânează, pe când alții vând. Și aceștia îndestulează piață. Dar este o rânduială: aceea că vânătoarea se face în folosul asociației. Lipsește însă priceperea, educația de a cultiva vânătorul; ceea ce ar putea face societățile cu număr restrâns dacă ar avea asigurată arendarea pe un timp mai lung, dacă ar investi capital pentru tot ce se cere unei bune îngrijiri; și dacă ar reduce placerea sportului la folosul căștigului; ceeace îmi închipuesc că e greu pentru societățile sportive, în cari omul caută mai mult libertatea și placerea unei petreceri în aer liber, decât un folos meschin.

In rezumat socotesc că de la societățile de sport, nu ajungem la cele de comerț; și că trebuie pornită de la început pe comerț. Iar cei ce pot organiza comercializarea vânătorului nu sunt decât proprietarii de fonduri rurale, cari pot investi capital, fără să se teamă că la expirarea contractului de arendă o să fie dați afară; ori să i se ridice în chip nemăsurat arenda. Să lăsăm societăților de sport rolul lor frumos: de a cultiva iubirea naturei, dragostea de libertate, și desvoltarea sentimentului de camaraderie.

Un adaus la articolul „N'avem câini de aret“

de Ing. Alex. Caranzeș

In articolul D-lui Ötvös Balázs „Bracul german“, publicat în „Revista Vânătorilor“ din luna Noembrie 1925, D-sa — în calitate de expert incontestabil în materie kynologică¹⁾ — complecteașă articolul D-lui Medianu referitor la câinii de aret și se referă și la afirmațiunea mea, susținută în numărul de August al revistei noastre, unde spuneam că: „n'avem câini de aret“.

D-l Ötvös face o constatare contrară și este chiar mulțumit cu starea lucrurilor dela noi în ceace privește problema câinelui de aret de pur sânge.

De aceea mai vreau să spun și eu căte ceva, pentru a susține și mai departe că „n'avem câini de aret“, de teamă ca nu cumva afirmația D-lui Ötvös — care în calitate de specialist și expert cu renume este mult mai bine cunoscut publicului vânătoresc decât modestul subsemnat — să facă pe cineva să credă că afirmațiunea mea, care este recunoscută ca îndreptățită

de către foarte mulți vânători cu suflet și înțelegători adânci ai situației adevărate, să fie considerată ca una ce tranșează în mod definitiv problema pusă de mine, care este și problema vânătorului corect.

Că avem prăsitori (crescători) de câini de vânătoare în țară, este adevărat. Acest lucru — atunci, când am trimes articolul cu titlul de mai sus redacției — l-am știut tot atât de bine ca și D-l Ötvös.

Și totuși acest singur fapt eu nu-l pot considera ca fiind suficient pentru a putea fi mulțumit cu starea lucrurilor dela noi, în privința chestiunei pe care o tratez, și de aceea am apărut în fața publicității cu afirmațiunea mea că „n'avem câini de aret“.

A avea prăsitori de câini și cheniluri, nu însemnează încă că fiecare vânător în parte este pătruns de necesitatea utilizării unui câine de pur sânge, cu calități și cu o educație de așa natură, cu prezența lui alături de un vânător să-l ridice pe acesta cu o treaptă însemnată spre exercițiul corect al vânătoarei.

Ar fi foarte trist, dacă printre atâțea zeci de mii

¹⁾ Știință care tratează despre câini.

de vânători din România nu s-ar fi găsit 8 amatori, cari — din dragoste față de vânat și față de câine — să nu se ocupe cu prăsirea câinilor de vânătoare.

Dar ce credeți D-v, D-le Ötvös; este oare în raport oferă acestor crescătorii de câini, față de cererea de câini de aret din partea publicului vânător? Ia să vă dau un exemplu:

Prea stimatul meu prieten, D-l Coloman Szabó din Beiuș, care posedă chenilul „Bihor“, înzestrat cu câini de aret germani cu părul scurt de prima forță (căteaua D-sale „Gemma de Matra“ a câștigat mai multe premii la concursurile de vânătoare pentru câini de aret), a fost nevoie — din cauza lipsei de cerere — să publice prin reviste până toamna târziu, vânzarea unui cătel, provenit dintr-o fătătură de primăvară; ba chiar a căutat amatori cari să-i cumpere cătelul — provenit din părinți excelenți — cu plata în..... rate.

Intâmplări analoage vă pot povesti — cred — aproape toți prăsitorii de câini de vânătoare de pur sânge din Țară.

Deci cererea este foarte redusă pentru câinii de vânătoare de pur sânge, pe cari trebuie să-i plătești ceva mai mult decât corciturile, pe cari îi iei pe o bagată sau cari îi se oferă chiar gratuit. Iar lipsa de cerere nu rezidă în faptul că toți avem câini de aret de rasă și că nu mai avem nevoie de alții, ci în lipsa de convingere că o vânătoare corectă, frumoasă și plină de farmec nu se poate face fără un câine de pur sânge, bine educat.

Deci — D-le Ötvös — nu pentru aceia m'am plâns, că mult stimatul meu prieten D-l Coloman Szabó și ceilalți 7 domni de pe lista Dv. n'ar avea câini de aret excelenți și o prăsilă selecționată, pentru a putea prevede o însemnată parte a publicului vânătoresc cu câini de aret de primul rang, ci am evidențiat împrejurarea că *majoritatea vânătorilor (90%, dacă vreți) nu se interesează de faptul de a-și procura câini, cu cari să nu le fie rușine să apară la vr'o vânătoare socială, sau să-i înjătișeze ocazional unui public expert.*

Și ca să putem ajunge la rezultatul de a vedea pe fiecare vânător cu un câine de aret care să-i facă mândrie, va trebui să curgă încă multă cerneală și va trebui, ca să reușim, să arătăm și pe teren acelor vânători cari nu ne-au înțeles încă, că vânătoarea cu un câine bun prezintă farmec, că vânătoarea cu un asemenea câine este singura corectă, deosebindu-se cu mult de aceia a brânzoiului.

Înă ceva mai am de spus, relativ la cele menționate în articolul D-lui Ötvös Balázs. D-l Ötvös zice: „D-l Medianu trebui să amintească și pe prepelicarul ungar“. Sunt sigur că dacă D-l Medianu știa de existența prepelicarului unguresc, făcea amintirea cuvenită. Dar prepelicarul unguresc este un prepelicar nou, creat în timpul războiului, sau mai bine zis după răsboi; deci este o rasă recentă de câine de aret, pentru care abia acum s-au putut stabili ca-

racterele specifice și abia acum se poate afirma că acest câine formează o rasă constantă.

De altfel cred, cu toate că nu cunoaștem prepelicarii ungurești, că mulți vânători și kynologi ar fi știu de existența lor, sau că de tendințele ce au existat pe timpul său de a-i crea —, dacă această mișcare național-kynologică a ungurilor ar fi prezentat vreun interes general vânătoresc.

Crearea unei rase noi de câine de aret este justificată îndeosebi atunci, când în seria acestor câini se constată un gol, o lipsă dovedită, — fie în urma unor calități insuficiente a raselor existente, fie în urma lipsei totale a unei rase capabilă de a satisface o anumită cerință.

Ori, din descrierile ce au făcut oamenii de specia litate unguri — în frunte cu D-l Ötvös Balázs —, atât în revistele D-lor din Ungaria, cât și în cele delă noi, reiese că prepelicarii unguri — proveniți din în crucearea cu copoi și cu alți câini indigeni a unor pointeri galbeni, importați din Anglia prin ani 1860—70, — există astăzi ca rasă constantă și sunt niște câini de aret cu o construcție corporală, între pointerul englez și între bracul german, având calități analoage cu ale prepelicarilor germani.

Așa dar, prepelicarul unguresc este o creație particulară a kynologilor și vânătorilor unguri, creație care n'a avut alt scop decât pe acela de a avea și dânsii un câine de aret național, înzestrat cu calitate cari să-l pună pe acesta într'un rând cu câinii de are englezi și germani, sau dacă se poate, să-i și în treacă pe aceștia.

Așa fiind, mișcarea aceasta, a vânătorilor unguri — care n'are decât un interes particular — n'a ajuns încă la cunoștința vânătorilor din România veche și chiar și până acum nu de mult, adică până în momentul când D-l Ötvös Balázs a început să se intereseze de situația câinilor de vânătoare dela noi, puțin chiar dintre vânătorii din Ardeal și Banat au putut lăua act de existența prepelicarului unguresc.

D-l Ötvös Balázs — împreună cu ceilalți domni vânători și kynologi unguri — au depus o muncă mare pentru a-și realiza scopul urmărit.

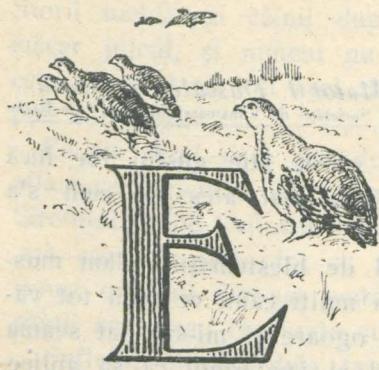
Recunosc și admir rezistența acestor luptători idealisti, care au muncit pentru a crea o nouă rasă de prepelicari.

Totuși — în mod particular — sunt convins că dacă această muncă, a oamenilor de specialitate ungur s'ar fi depus nu pentru a satisface un scop național ci pentru a promova problema câinelui de aret de utilitate multiplă (Gebrauchshund), Kynologia în general și situația vânătoarească de pretutindeni ar fi câștigat incontestabil mult mai mult, decât a câștigat prin crearea câinelui de aret ungar.

Terminând, cred că n'ar fi fost absolut necesar de a face ca această problemă să devie pentru Ungaria, care de altfel este o țară foarte înaintată în ale vânătoarei, „muzica viitorului“, după cum se exprimă însuși D-l Ötvös Balázs.

Armele Flobert

de Const. A. V. Popescu, Târgoviște

xcelent mijloc de braconaj, pentru care, după cum știu, nu se plătește nici o taxă de a poseda armă și nu e nevoie de nici un permis.

Ce se înțelege în general sub o armă flobert? O armă de regulă cu o țeavă lisă având cal. 14, 12, 9 și 6 mm., sau cu țeava ghintuită cal. 6, 9 m/m. Se zice că acestea ar fi niște arme mai ales pentru băieți, pentru exercitarea tirului și pentru împușcarea păsărilor „stricătoare“. De fapt însă nu este aşa; o armă cu țeava lisă de 12—14 m/m. are tuburi de 50—60 m/m lungime, încărcate cu 1.5—2 gr. pulbere neagră și 10—15 gr. alice. Cu aceste cartușe se poate împușca iepurele foarte bine la pază, dar și la sărite, cum am văzut eu la un braconier, care a fost prins împușcând iepuri la sărite cu o armă cal. 12 m/m. De potârnichi, fazani etc. să nici nu mai vorbim.

Armele flobert ghintuite, de 9 și mai ales acele de 6 m/m, au muniții foarte bune. Pentru arma de 9 m/m se capătă cartușe cu glonț, încărcate însă mai tare decât acelea de revolver cal. 9 m/m. Iar cele de 6 m/m sunt în majoritate potrivite pentru cartușele short, long și long-rifle cal. 22, care toate se pot cumpăra încărcate cu pulbere fără fum și cu glonte expansiv. Cartușul sus numit de 9 m/m și 22 long-rifle, este bun pentru uciderea oricărui fel de vânat mic, inclusiv căpriorul. Aceste arme sunt foarte bune pentru stârpirea vânătorului mic vătămător, dar cu atât mai periculoase în mâna braconierului inconștient și fără responsabilitate, — mai ales fiindcă fac mult mai puțin sgomot decât o armă de vânătoare. Ba chiar și cu armele lise de 6—9 m/m se poate împușca

bine fazanul, seara, de pe copacul unde a sburat ca să doarmă. Am văzut pe un domeniu unde erau foarte mulți epuri de pământ (*lepus cuniculus*, lapin de garènne), că personalul păzitor împușca acești iepuri stricători, (ei primeau chiar premii pentru împușcarea lor) cu arme flobert lise, cal. 9 m/m. Este drept că îi împușcau pe culcuș, printre rândurile de vii, și cu glonț. Insă cu același cartuș poate și braconierul să ucidă epurele de câmp pe culcuș, sau la pază.

Așa dar, nu există flobert care să nu fie apt pentru comiterea braconajului. De aceea, ar trebui dată mai mare atenție acestor arme, iar posesorii lor—dacă nu au permis de vânăt—ar trebui să fie obligați ca să aibă și ei permis de posedat și de port-armă.

Băieții minori, vor primi acest permis în urma unei cereri și pe lângă garanția părinților, sau a tutorilor lor, — dar numai pentru exercitarea tirului. La câmp, n-ar trebui să fie permisă în nici un caz ieșirea cu aceste arme, decât în societatea unei persoane care poate garanta pentru întrebunțarea cuvîncioasă a armei. Este intolerabil ca liceenii cari vin în timpul vacanței acasă, să cutreare zilnic teritoriile, sub pretext că împușcă ciori și coțofene, și să neliniștească vânătorul util, tocmai în timpul regenerării.

Cine voește să-și crească băiatul vânătorește, să binevoiască a-i da cel puțin atâtă atenție, cât îi dă prepelicarului pe care îl dresează; căci nici pe acela nu-l lasă să umble răzleț pe câmp.

Chestiunea armei flobert s-ar putea rezolvi deocamdată printr'o simplă, dar severă ordonanță și rog cu tot respectul conducerea „Uniunii“ noastre, ca să binevoiască a interveni pe lângă forurile competente spre a scăpa de această plagă atât vânătorul mic util, cât și păsările folosite.

Constatări triste

*de Major I. Dăscălescu, Bacău
Secretarul Societăței de Vânătoare „Mistrețul“ din Bacău*

La 31 Decembrie 1925 s'a încheiat încă un an vânătoresc, de când practicarea sportului vânătoarei se face după actuala lege pentru protecția vânătorului.

Este drept că această lege, după modul cum este concepută, este o lege, care pe de o parte dă putință ori-cărui amator de sportul vânătoresc, ca să exercite acest sport, iar pe de altă parte urmărește ca să se asigure atât perpetuarea vânătorului util localnic, cât și înmulțirea lui. Dureros este însă faptul când constat la finele acestui an vânătoresc, că scopul principal urmărit de această lege — protejarea și înmulțirea vânătorului util localnic — este încă departe de a fi realizat.

In sprijinul acestei constatări dureroase semnalez următoarele:

a). Articolul 33 din Legea pentru protecția vânătorului prevede că nimeni nu poate lăsa cainii să umble liberi pe terenurile de vânător, iar păzitorii de vite și ciobanii de la oi să pună jujeu la cainii cari păzesc aceste animale.

Deși articolul 82 din aceeași lege prevede sancțiuni pentru cei cari ar contraveni la dispozițiunile art. 33, totuși cu toții vedem pretutindeni, că de cum se poate primăvara și până dă înghețul, ciobanii de la stâne au în jurul lor câte 8—10 caini, pe cari îi poartă liberi, fără jujeu, ca astfel pe lângă paza turmei, să poată umbela peste semănături, să prindă epurii și să mănânce ouăle și puii vânătorului sărutator.

Aceasta este dovada cea mai bună că nici proprietarul vitelor, nici ciobanul, și cu atât mai mult nici pândarul țarinei satului, nici primarul și nici jandarmul nu s-au ostenit a execută art. 33 din lege.

Pe când mă aflam în concentrare de instrucție în regiunea Onești, Tg.-Ocna, M-reia Cașin, am văzut cum copiii locuitorilor din acea regiune, trimiși la câmp ca să pască 2 boi ori 4—10 oi, erau întovărășiți fie-care de cel puțin un câine. Acești copii se întâlneau câte 3—4 pe același ogor și lăsau vitele ca să pască la un loc; ei se jucau, iar cainii scoceau haturile (răzoarele) și porumbiștele neculese și ridicau epurii pe cari îi goneau și îi prindeau.

In timpul cât am făcut concentrarea n'a fost zi lasată de la Dumnezeu, ca să nu văd epuri fugăriji de caini; iar în 4 zile, pe 4 terenuri deosebite am văzut cum epurele încolțit din toate părțile de căte 4—7 caini, n'a mai încercat a se salva prin fugă, ci s'a constituit prizonierul și victimă cainilor.

Când am intrat în vorbă cu copiii, fie-care se lăuda care mai de care, de agerimea și iștețimea cainelui său, și cu mulțumire sufletească spuneau că ei mănâncă mai mulți epuri prinși cu cainele lor, de

cât mănâncă vânătorul; că le știe gustul lor încă din vremea prășitului, dar mai ales de cum s'a început seceratul grâului.

Când am auzit astfel de blestemății, m'am mustrat că n'âm ucis și mai mulți caini ce i-am tot văzut umblând liberi prin ogoare și mi-am dat seama cătă grije pune primarul și jandarmul ca să aplice dispozițiunile legei.

Când am întâlnit pe șeful postului de jandarmi din Bogdănești și l'am ținut de rău că nu'și face datoria, ca să constrângă pe locuitori a nu ieși la câmp cu cainii,—ori dacă ies, să le pună jujeu,—am căpătat răspunsul desinteresat, că n'are ce să le facă, căci oamenii nu'l ascultă; că ei sunt deprinși a avea căte 3—4 caini pe cari poartă liberi după ei de îndată ce începe munca câmpului și că deși le-a spus când-va ca să le pună jujeu, totuși oamenii nu execută această dispoziție, tocmai pentru ca să le prindă căte un epure din care să se înfripete și ei.

Cei cățiva locuitori din Bogdănești-Filipești pe cari i-am găsit într'o Duminică umblând la vânător, având acte în regulă și cărora făcându-le cunoscut cele observate de mine, și făcându-le morală, mi-au răspuns că nu pot să împuște toți cainii ce umblă liberi peste țarină, de oare-ce ar trebui să nimicească toți cainii din sat și să-și facă numai dușmani, căci toți oamenii țin cainii deslegați și fără jujeu.

Socot că nu greșesc dacă susțin că fie-care dintre noi a avut ocazie să constate că și în alte părți se petrece același lucru ce eu am constatat atât în acea regiune, căt și pe diferite terenuri luate în arendă de societatea „Mistrețul“, unde am mai împușcat din acei caini braconieri.

Am rămas însă și mai îndurerat în ziua de 22 Oct., când am văzut pe înălțimile cari formează muntele Perchiu că acei caini, cari însotesc vitele și oile ce păsunau prin poenile acelor înălțimi, au urmărit și au ridicat mici stoluri de potârnichi, cari se mai refugiaseră în acele locuri.

In acea zi am văzut 5 caini cari au blocat un cârd de vre-o 10 potârnichi, și cum unul dintre caini a prins o potârniche în momentul când cârdul a fost săltat.

Am avut impresia că acești caini au căpătat un adcvărat dresaj în urmărire și prinderea vânătorului.

Atunci mi-am făcut convingerea, că ori cât ne-am strădui noi vânătorii, ca să protejăm vânătorul și ori câte măsuri am lăsat ca să asigurăm înmulțirea lui, cu nimic nu vom izbuti, până ce nu vom scăpa de cel mai mare braconier — cainele omului de la țară, lăsat să umble liber; aceasta cu atât mai mult, cu cât odată cu dispariția marei proprietăți prin împroprietăririle făcute, vânătorul n'are unde să se mai refugieze, ca să se înmulțească și să crească.

Fie-care dintre vânători poate vedea în ori-ce zi de

lucru, că de cum începe munca câmpului mun-
citorii umblă cu câinii după ei, fără a avea nici
măcar jujeul, și nimeni nu va putea spune că nu
este adevărat că toți acei câini nu mănâncă ouăle și
puii vânătului.

Eu am văzut și în ziua de 26 Dec. 1925, când mă
aflam cu societatea la o vânătoare de lupi în luncile
Siretului de pe teritoriul Com. Gioseni, că deși câmpul
eră acoperit peste tot cu zăpadă destul de groasă,
totuși oamenii din sat umblau cu oile la câmp, iar
câinii scotoceau răzoarele și fugăreau epurii.

Sufletul omului dela țară nu este încă modulat
pentru protejarea vânătului; mintea lui nu concepe
încă necesitatea luării măsurilor, cari să asigure ocro-
tirea și înmulțirea vânătului util, atât pasager cât și băș-
tinaș; ci din potrivă, el crede
că tot ce constituie vânăt util, este lăsat de Dumnezeu ca să fie împușcat și
prins fără cruce, ca și lu-
pul și vulpea pentru cari ni-
meni nu se îngrijește și proteja și a le asigura înmulțirea.

Nici grija de a-și apăra
casa și avutul nu face pe
locuitorul de la țară ca să
hrănească pe lângă copiii lui
încă 4—5 câini, ci deprinderea lui din străbuni, ca a-
lături de sărăcia lui să aibă —,
dacă nu mai mulți câini de
cât copii, dar cel puțin tot
atâtia, cari să-l însoțească
ori unde și de cari să n'aibă
nici o grija dacă strică vâ-
natul cât este mic, ori mă-
nâncă ouăle și puii, ci dacă
se poate să-i prindă câte un
soldan.

Mentalitatea, că vânătul
este al nimănuil și al tuturor,
lăsat de Dumnezeu pentru
toată lumea, unită cu deprinderea de a umbla ori unde
cu câinii liberi după el, face ca să se observe încă atâtă
îndărătnicie și rea voineță în executarea dispozițiunilor
ce se dău ici-coleau, de câte vre-un primar ori jandarm
mai conștient.

Această constatare tristă ce fac, nu va înceta de a
mai exista de cât atunci, când noi vânătorii ne vom
pune serios pe treabă, întrecându-ne la împușcarea
câinilor găsiți liberi și fără jujeu, iar pe de altă
parte să se ia măsurile cele mai severe, ca autoritățile
în drept să fie mai cu răvnă în constrângerea oamenilor,
de a-și purta câinii cu jujeul la gât, iar con-
venienții să nu mai fie achitați așa de ușor, după cum
se constată că se face astăzi.

Socot chiar că constrângerea oamenilor de a-și purta
câinii cu jujeu, să fie complectată cu o taxă aplicată
acelora cari ar avea mai mult de cât 1 câine pentru
paza casei și mai mult de cât 1 câine la 50 ori
ori 75 vite mari, care taxă să fie destul de simțită
și executată fără a fi uitată cu anii.

O altă constatare tristă ce mai am de făcut este
aceia, că toți locuitorii de la țară cari în baza art.
5 din legea pentru regulamentarea portului arme-
lor au obținut autorizație de a poseda armă și au o
rugină de pușcă pentru alici, abuzează de acea au-
torizație, căci socot că autorizația de a poseda arma le
dă și dreptul de a o purta și prin aceasta toți o

poartă la câmp, sub motiv
de pază a țăranei și a per-
soanei, pe când în fond ei
fac braconaj.

O bună parte din acești
posesori de autorizație de a
poseda armă pentru alici, se
dau drept vânători și cer a
fi primiți în societate; pe
când în realitate ei solicită
primirea în societate, pentru
a purta arma în liniște și a
împușca vânăt ori când le-ar
cădea bine, nădăduind că
sub motivul că purtând arma
în timpul când vânătul este
închis, — ca să împuște
uli, ciori, câini vagabonzi, —
vor putea scăpa mai ușor
de sub supravegherea pa-
nicilor și vor mai băga la
sac și câte un epuraș.

Numărul acestor posesori
de autorizații de a poseda
armă pentru alici este foarte
mare și trebuie să ne dea de
gândit, dacă nu cumva con-
tingentul de braconieri cei
furnizează, împreună cu o-
pera câinilor vagabonzi, nu
fac să întreacă măsurile luate
de vânători și să împuști-

Publicăm această ilustrație pentru frumusețea efectului de ză-
padă, nu pentru atitudinea vânătorului, care ar fi putut să-și
lase luleaua în buzunar. (N. R.)

neze din ce în ce numărul epurilor, potârnichilor, ca-
prelor, găinilor de alun etc.

Sunt comune unde numărul braconierilor furnizați
din cei cu autorizație de a poseda armă pentru alici,
a ajuns la 10—15.

Aceasta este o cifră care trebuie să ne dea mult de
gândit și să ne miște; dar cum cererile locuitorilor de
la țară și parte din cei de la oraș, pentru a li se da
autorizație de a poseda armă pentru alici, nu sunt
făcute pentru că au o astfel de armă de preț ori o
amintire valoroasă din familie, și nici motivul adevărat
nu este acel al apărării averei, socot că e timpul —
până ce vânătul util nu este încă distrus — ca autori-
tațile în drept a eliberă autorizații de a poseda armă,

să nu mai elibereze atât de ușor astfel de autorizații pentru armă de alice.

Solicitatorilor de autorizații posed-armă pentru apărarea personală ori a averei, să li se aprobe numai revolver ori armă cu glonț, căci va mai trece multă vreme până ce acești solicitatori nu vor mai îndrăsnii a bracona.

In aceiași ordine de idei și tot pentru această considerație, se impune ca și guarzilor comunali, păzitorilor de vii, pândarilor de țarine, ciobanilor și pădurariilor să nu li se mai dea autorizații de a poseda și purta armă pentru alice, ci numai armă cu glonț.

Din convorbirile ce am avut atât cu sătenii, membri vânători, cât și cu sătenii în genere, am putut trage concluzia că toți aceștia se înfruntă cu epuri, potârnichi, găini de alun, mai de multe ori de cât vânătorul convins și cinstit.

Altă constatare tristă ce am mai făcut este aceia că judecătorii se arată foarte indulgenți când aplică amenzi celor trimiși în fața lor pentru contravenție la legea pentru protecția vânătorului. Mai mult ca jumătate din cei trimiși în judecată se achită, iar acei cari sufăr condamnări, nu se aleg de cât cu o amendă de 100—200 lei, adică cu prețul unui epure, și rămân și cu arma asupra lor, ca să mai facă din nou braconaj.

Să se știe că deși vânătorul cinstit obține cu multă greutate o cutie de pulbere, pentru care are de alergat după un bon la Prefectură și este nevoie ca să se ducă

în anumită zi și la anumite ore la Depozitul R. M. S., totuși braconierul care abuzează de autorizația de a poseda armă, găsește ori când și foarte ușor muniție câtă vrea, căci ori-ce depozitar de articole de vânăt îi vinde 5—6 cartușe încărcate pentru cari, din lăcomie pentru câștig, îi ia 10—14 lei de bucată și pentru a căror justificare nici nu trebuie să-și bată mult capul, căci se sustrage ușor controlului, trecându-le în contul unui cumpărător cu permis de vânăt.

De aceia, atâtă vreme cât vor exista prea mulți câini vagabonzi fără jujeu, prea multe autorizații posed-armă pentru alice, multe cartușe pline (încărcate) în comerțul liber; atâtă vreme cât justiția va da multe sentințe de achitare celor ce sunt trimiși în judecată ca braconieri; atâtă vreme cât încasările amenzilor se lasă din an în an; atâtă vreme cât denunțatorilor de braconieri nu li se va da cât mai curând jumătate din amenzi, — aşa după cum spune art. 92 din lege —, protejarea și înmulțirea vânătorului (epuri, potârnichi, găinuși, capre) nu va fi asigurată și scopul urmărit de lege va fi departe de a se îndeplini, cu toate măsurile ce se vor lua de către vânătorii cinstiți.

De aceia socot că, aducând la cunoștință tuturor și autoritaților în drept constatăriile triste ce-am făcut în cursul anului 1925, voi face ca să se ia măsuri în consecință, spre a se putea asigura o bună protecție și o înmulțire a vânătorului util.

Cu ce fel de prepelicari să vânăm?

de Ötvös Balázs, Szödrákos, Ungaria

După cum știm, rasele prepelicarilor sunt felurite. Sunt cunoscuți:

1. *Prepelicarii englezi*, cu patru varietăți.
2. *Prepelicarii germani*, cu zece varietăți.
3. *Prepelicarii francezi*, cu unsprezece varietăți.
4. *Prepelicarii maghiari*, cu o singură varietate (părul scurt, culoarea galbenă).

Așa numiții pointeri și seteri americani nu sunt altceva decât niște pointeri și seteri englezi (resp. gordoni și irlandezi) aclimatizați în America. Tot așa nu putem zice că formează o rasă specială *pointerul sudez* (culoarea galbenă), numit „Pointer Hertha“. *Pointerul spaniol*, strămoșul pointerului englez, nu mai există. Italienii n-au altă rasă națională, decât *spinonul* (cu păr aspru).

Prepelicarul ceh, nu avea înfățișarea cătușii de puțin nobilă; era greoi, cu miroslul cam prost, dar cu alte calități bune și nu forma o rasă deosebită, ci era numai vechiul brac german care dispăruse din Germania în urma regenerării acestei rase prin infuzie de sânge de pointer, și care se conservase în Boemia într'un număr considerabil. Ca rasă nici acolo nu mai există actualmente. *Pointerul bulgar* era un produs al încrișării pointerului cu copoii indigeni. *Seterul rusesc*

nu era altceva, decât un seter englez aclimatizat în Rusia și numit acolo „Seter de stepă“.

Este oare necesar ca să existe atâtea feluri de prepelicari? Putem spune că *da*, de oarece fiecare rasă e creată în vederea unui scop oarecare, pentru îndeplinirea unor pretenții a căror înfăptuire nu o putem aștepta de la o altă rasă. De ex: Pointerul este un prepelicar excelent, dar strict specialist. Are cel mai bun miros dintre toți prepelicarii, e iute, rezistent, suportă cele mai mari călduri, dar din naștere n'are pasiune pentru vânătoarea de baltă, nu suportă frigul și întocmai ca și seterii, nu e născut cu înclinația de a aporta și de a ține urma vânătorului rănit.

Fiind însă intelligent și docil și dacă îi dăm un dresaj rațional, atunci aporteaază ca și un bun retriever și ține urma vânătorului mic rănit. Așa dar a fost necesar ca să creiem astfel de rase, care au o înclinație moștenită pentru vânătoarea de baltă, pentru vânătorul mare și pentru aport.

Dar să ne ocupăm cu prepelicarii dearândul:

—1. *Prepelicarul englez*.

Fie pointer, sau ori-ce rasă de seteri, acesta e prepelicar „par excellence“, adică un specialist al

vânătorului sburător de câmp (seterii au o pasiune înăscută și pentru vânătoarea de baltă). Forma corpului e de o construcție ideală, miroslul lui e fenomenal, temperamentul colosal și posedă o rezistență nemai pomenită la alte rase. Intelligent și docil, el este ușor dresabil pentru dresorul care se pricepe la acest meșteșug, dar de neînțrebuițat în mâna vânătorului care nu se pricepe la dresaj și care nu știe să'l conducă.

Nu există o altă rasă, care să caute și să arezeze atât de perfect, ca prepelicarul englez. Noi nu pretindem mult de la el, tocmai prin faptul că e specialist, dar acest caină îndeplinește datoria sa de specialist într'un mod cu adevărat minunat. E adevărat că pe prepelicarul englez îl interesează în primul rând vânătorul mic viu și n'are înclinație moștenită ca să caute, să aporteze și vânătorul rănit, sau mort; dar el poate învăța și această artă.

Dresajul cainilor e astăzi atât de desvoltat, încât putem învăța să aporteze chiar și copoii (prepelicarii mei englezi aporteză chiar și ciori și vulpi).

Englezul vânează cu doi caini. Pointerul, sau seterul străbate câmpia, având o chetă mare și alergând mereu în galop. Când însă vânătorul pontat de prepelicar și sculat de vânător cade mort sau rănit, atunci munca prepelicarului s'a îndeplinit și atunci intră în acțiune „retrieverul“, adică un fel de caine de vânătoare, care n'are interes pentru vânătorul viu, ci aporteză numai.

Noi însă nu vânăm cu două feluri de caini. Noi pretindem ca prepelicarul nostru — fie el chiar englezesc — să caute, să ponteze, să arezeze vânătorul viu, dar să și aporteze vânătorul rănit, sau căzut mort. După cum am menționat dejă, prepelicarul englez poate deveni prin dresaj un apporteur excelent.

Dar cine să vâneze cu prepelicari englezesti?

Vânătorul acela, care vânează pe terenuri șese, care are pe terenul său numai vânător mic. E drept că prepelicarul englezesc pontează și iepuri, dar e specialist mai întâi de toate la vânătorul sburător de câmp —, prin urmare e apt pentru vânătorul care vânează cu deosebire prepelițe și potârnichi.

Seterul e foarte apt și pentru vânătoarea de baltă —, aşa dar e cainile vânătorului, care pe lângă vânător de câmp mai are și vânător de baltă.

Prepelicarul englez, — mai cu seamă pointerul —, are un temperament colosal, caută cu nasul în sus și are înclinația moștenită din moși-strămoși ca să caute departe, adică are o chetă mare. (Eu din partea mea prefer prepelicarii cu cheta mare și iute, cari se depărtează chiar la 100—150 de pași. E datoria mea ca să-i dresez astfel, că ori cât de departe ar fi ei, să ponteze neclintiți, până când voi ajunge la ei: aşa dar să nu scoale vânătorul pontat, până nu le dau eu voie, sau — ce e mult mai bine — până când nu scol eu singur vânătorul). Să nu vă temeți, că prepelicarul cu cheta mare și iute vă strică vânătoarea... dacă e bine dresat. Cel mai iute caine se depărtează numai atât de departe, până ce găsește vânător. Când miroslul vânătorului îl hipnotizează astfel,

că dacă ar vrea chiar, el nu se mai poate mișca — de oarece capătă un choc de nervi — și stă neclintit până când vânătorul se mișcă, sau se scoală —, noi avem timp destul ca să ne apropiem de el și să sculăm vânătorul. Cu cât avem mai puțin vânător pe terenul nostru, cu atât mai trebuincios este un caine cu chetă mare și iute. Dacă cainele nostru e iute, găsește mai curând vânătorul; dar dacă avem un caine cu chetă mică și înceată, atunci suntem siliți să'l urmăm pas cu pas; aşa dar căutăm noi în sine și nu cainele! Chiar și pe un teren cu vânător mult e mai bun un caine cu chetă mare și iute, decât un caine care caută încet. Pe un teren bun, cu vânător mult, cainele iute nu se îndepărtează prea mult de noi, fiind că găsind vânător, pontează mereu. Se înțelege însă de la sine, că iuțeala căutatului trebuie să fie proporțională și cu fineță miroslui cainelui, căci, dacă „picioarele lui sunt mai iuți decât nasul lui“, atunci el nu are timp ca să simtă vânătorul, ci îl scoală fără a-l pontă.

Există oarecare diferență în privința calităților vânătoarești, între pointeri și seteri?

Diferența între pointer și cele trei feluri de seteri nu e prea mare, dar totuși putem zice, că alta e natura pointerului și alta acea a seterilor. Pointerul e specialistul vânătoarei de câmp; seterul are pasiune și pentru vânătoarea de baltă. (Si pointerul devine prin dresaj un caine apt pentru vânătoarea de baltă!). Pointerul e cel mai iute prepelicar, și având un temperament invincibil e mult mai independent decât seterii; prin urmare e mai greu ca să-l ținem de scurt. Seterii sunt ceva mai calmi ca pointerul, — mai ales gordonul¹). Acest seter e cel mai multilateral prepelicar englezesc, aşa că din când în când reușim ca să-l dresăm și pentru urmărirea vânătorului mare rănit (printre strămoșii gordonului găsim și un fel de copoi), și chiar ca să urmărească, să sugrume și să aporteze vulpea rănită. Fiind de statură cel mai mare și mai greoi prepelicar englez, e cel mai calm dintre toți. Seterul irlandez (culoarea roșie) e cel mai iute, cel mai nervos seter, dar are calități foarte bune și de aceea este foarte răspândit în Anglia și în Germania, ocupând locul de frunte printre rudele sale. În țările scandinave el e cel mai preferat seter. (În fiecare număr al Revistei „Our Dogs“ găsim 15—20 de anunțuri despre seteri irlandezi, pe când oferte de pointeri și alți seteri de abia citim 5—6).

Pointerul englez, (zis și seter Laverack, dar pe nedrept, căci întocmai ca și seterul „Lewelin“ acesta nu formează o rasă, ci numai o familie) e de statură și de mărime mai mică ca cei-lalți doi.

O altă diferență destul de importantă între pointer și seteri constă în natura robei. Pointerul are părul scurt și fin —, aşadar suportă căldura, dar nu suportă frigul. Părul lung și mătăsos al seterilor (gordonul

¹ După cum observ, în România se numește mai mult „seter scoțian“, dar pe nedrept, căci cea mai răspândită gazetă kynologică a Angliei: „Our Dogs“, îl numește intotdeauna „Gordon“, și niciodată n'am citit „Shotish setter“.

are părul cel mai aspru dintre toți trei seteri) nu e o îmbrăcămintă grea, dar totuși e o sarcină considerabilă pe timp cald. Seterii suportă frigul destul de bine, dar nu în acelaș grad ca prepelicarii germani, — mai ales acei cu părul lung și cei cu părul aspru. Îmbrăcămintea seterilor e mai frumoasă, mai imponantă ca aceea a pointerului, dar când plouă, când ninge, când e noroi, când seterul lucrează pe terenuri umede, atunci părul se sbârlește, se umple de noroi, de murdărie, și de părul mătăsos se acață scaeti, aşa că aspectul lui nu e plăcut. Dacă câinele cu părul scurt se udă, umezeala se usucă în scurt timp, dar părul higroscopic al seterilor reține umezeala mai mult timp; și fiind că părul lung împiedecă respirarea pielei, ei au un miros neplăcut.

Rezumat. Prepelicarul englez e apt pentru vânatul mic de câmp (seterul și pentru vânatul de balta), pe terenuri săse unde câinele cu cheta mare și iute nu dispare după câteva galopuri vederei conducerului; pe câmpii întinse unde n'avem alt vânat decât prepelițe, potârnichi și iepuri; pe terenul moșilor unde grâul și celelalte cereale se cultivă pe table mari, — dar nu pe terenurile cultivate de țărani, unde o mică suprafață de miriște se schimbă cu porumb și unde câinele cu cheta mare și iute e de neîntrebuițat. Prepelicarul englez e un câine foarte agil, care nu suportă lenevia și al cărui temperament de neînfrânat cere muncă neîntreruptă; el pretinde că să-i dăm căt mai mult de lucru, căci numai prin muncă continuă îi putem tempera focul. Așa dar prepelicarul englez nu poate fi câinele vânătorului de la oraș, care numai Dumineca poate ieși cu el la vânătoare. Trebuie să menționez încă o condițiune: Prepelicarul englez, fiind de natură cam nervos, nu e creat pentru vânătorul nervos, căci cu căt vânătorul va fi mai nervos, cu atât mai nervos devine și câinele, pe care vânătorul nervos și impătient îl pedepsête pe nedrept. Așa dar câinele tratat greșit își pierde încrederea și iubirea față de stăpân, fără de cari un prepelicar este de neîntrebuițat.

— 2. Prepelicarii germani.

Prepelicarii germani de astăzi, sunt creați din prepelicarii vechi indigeni, regenerați cu ajutorul prepelicarilor englezi. Prin urmare, să nu ne închipuim că prepelicarii germani, numiți „braci“ sunt atât de calmi, atât de înceți ca prepelicarul german vechiu. Nu sunt atât de iuți și n'au temperamentul atât de infocat ca prepelicarii englezi, dar totuși posedă un temperament destul de considerabil. Caută destul de iute și mai mult în galop, decât în trap, dar galopul lor e mai încet ca acela al prepelicarilor englezi.

Prepelicarul german e un câine multilateral, un „câine universal“. N'are miroslul fenomenal al pointerului, dar finețea nasului său e suficientă, ca să simtă la timp vânatul și să-l ponteze. Nu e specialist, ci un câine multilateral. Il putem întrebuița cu succes la vânatul mic de câmp unde are o chetă cum dorim, adică caută departe dacă îi dăm voie să se depăr-

teze, și caută și aproape, dacă îl ținem de scurt. Fiind de natură atașat, adică iubitor față de stăpânul său, nu e atât de independent ca prepelicarul englez; prin urmare îl putem întrebuița și la pădure, prin stușiuri, la balta unde nu se îndepărtează prea mult de conducerul său, ci menține contactul cu el, adică dispare prin stușiuri, prin balta, etc., pentru a reapări din când în când, ca să nu-și piardă stăpânul din ochi. E un apporteur excelent și înăscut cu înclinația de a apărtă, aşa că devine fără mult dresaj un bun apporteur. El ține urma vânătorului rănit atât de bine, că, dacă are destulă practică formată prin dresaj, nu ni se pierde vânătorul rănit, fie el sburător, fie alergător. Are pasiune pentru vânătoarea de balta —mai cu seamă acei cu părul lung și acei cu părul aspru —, e îndrăsnet față de răpitoare (vulpe, dihor, pisică), pe care le gonește, și ajungându-le le sugrămu și le aporteză. E bun și la vânatul mare, —nu însă ca copoii, ci numai ca un substituitor al limierului. Puțină practică îi este deajuns ca să învețe să țină urma vânătorului mare rănit, pe care îl caută fiind legat de curea, sau liber. Dacă e născut cu înclinația de a boci¹⁾ (Totverbellen) vânatul mare găsit mort, și e dresat la această artă, atunci îl și bocește. Dacă n'are această înclinație dela natură, desvoltată prin dresaj, atunci „raporteză“ (Totverweisen), adică găsind vânatul mort el se întoarce la stăpânul său și se arată vesel, (sau sare pe noi), și apoi îl conduce la locul acela.

Bocirea o învață prin dresaj numai acel câine, care e născut cu această înclinație, dar raportarea o poate învață prin dresaj fiecare câine, dacă are talentul de a ține urma vânătorului rănit și dacă e destul de intelligent ca să înțeleagă această artă. Numai bestia numită „copoi“ nu învață nici bocirea, nici raportarea, căci acest animal sălbatec, care nu e demn ca să fie tovarășul vânătorului, ține urma vânătorului rănit, dar găsindu'l, primul său lucru e ca să'l mănânce.

Prepelicarul german fiind un câine multilateral, e un câine universal pentru toți vânătorii. E drept că el nu e specialistul vânătorului de câmp, ca pointerul, dar tocmai prin faptul că este mai încet și că nu se îndepărtează prea mult de noi, îl putem întrebuița cu bun succes pe câmpurile cultivate de țărani, unde mici table de miriște se schimbă cu porumb, cartofi etc. (Cine vânează pe moșii și numai la vânat mic de câmp, pentru acel vânător nu există alt câine, decât prepelicarul englez!) Miroslul lui e destul de bun și suficient ca să simtă vânatul dela o depărtare convenabilă. Prepelicarul german modern caută intocmai ca pointerul și pontează și aretează cu nasul în sus. Dar noi găsim printre prepelicarii germani și câini, cari cauă cu nasul la pământ. Am observat din practică (până acum am ărescat peste o sută de prepelicari), că acești câini sunt cei mai siguri apporteuri și că au talentul, moștenit în cea mai mare măsură, de a ține urma vânătorului rănit. Cu toate acestea, eu prefer prepelicarul german care caută cu nasul

1) A lătră pe loc.

în sus, căci cheta cu nasul în jos are multe desavantaje, a căror menționare n'are loc în acest articol.

Fiind foarte inteligent, el pricepe ușor că pe terenuri deschise datoria lui e de a pontă vânătorul găsit; dar pontarea fiind desavantajoasă prin stufoșuri și bălți, unde câinele după câțiva pași dispare din ochii conducerului, acolo el nu pontea ză, ci scoală vânătorul găsit, fără a-l goni însă. Această muncă se numește „a stârni vânătorul“. Se înțelege dela sine că în acest caz câinele trebuie ținut de scurt, pentru ca vânătorul sculat să se ivească încă în limita armei noastre.

Prepelicarul german e în primul rând apt pe acel teren de vânătoare unde pe lângă câmpii se află păduri și bălți; unde pe lângă vânător mic avem și vânător mare; unde vânătorul știe că prima sa datorie e aceea de a stârpi răpitoarele (vulpi și pisici sălbătice); unde avem trebuință de un prepelicar care ne însوșește întotdeauna când ne aflăm pe teren, — chiar și la vânătoarea cu bătăiași; unde avem de afacere cu braconieri și cu hoții de lemn, de oarece prepelicarul german poate fi dresat și „la om“ adică să ia urma braconierului sau hoțului și să apere pe stăpânul său în cazul când e atacat. Prepelicarul german e în primul rând câinele vânătorului profesionist, care se află toată ziua și chiar și nopți întregi pe teren.

Care e cel mai bun prepelicar german?

Cel mai talentat dintre toți e acela cu părul scurt (kurzhaariger Vorstehhund), care a păstrat calitățile bune ale prepelicarului vechi german, împerechindute pe acestea cu calitățile moștenite dela al doilea strămoș, adică dela pointer. În Germania, e rasa cea mai favorizată; dar și în Austria, în Ungaria, precum și în Ardeal ea este cea mai răspândită rasă germană.

Singurul desavantaj al prepelicarului german cu părul scurt este acela, că mulți câini n'au pasiune mare pentru vânătoarea de baltă și nu suportă frigul în acea măsură ca cei cu părul lung și cu părul aspru. Cele 4 varietăți ale prepelicarilor germani cu părul aspru și cele trei varietăți ale prepelicarilor germani cu părul lung au o mare pasiune pentru vânătoarea de baltă și suportă cel mai mare frig, — dar nu prea se împacă bine cu căldura, și mai cu seamă cu căldura din România.

Cel mai bun miroș il are prepelicarul cu părul scurt (pointer!).

3. Prepelicarul maghiar.

Această rasă e creată din prepelicari și copoi indigeni și este regenerată cu sângele pointerului. E cunoscută în Ungaria cam de pe la mijlocul secolului trecut; dar deoarece și în Ungaria s'a introdus moda, că tot e mai bun ce e străin și apusean, vânătorii, încântați de pointeri, seteri și prepelicari germani au neglijat acești câini. Acum e o rasă de pur sânge, înregistrată în cartea matricolă (Stammbuch) a prepelicarului maghiar și are deja 7 șeapte generații înscrise în matricolă.

Crearea prepelicarului maghiar a fost trebuințioasă în Ungaria, fiindcă pointerul și seterul sunt strict

specialiști, iar prepelicarii germani n'au miroșul prepelicarilor englezi.

Prepelicarul maghiar e de asemenea un câine universal. Moștenind nașul pointerului, e un prepelicar „par excellence“ de prima clasă. Având și sânge de copoi și chiar și de limier, el are înclinația înăscută de a ține urma vânătorului rănit și chiar și a vânătorului mare. Are pasiune destul de mare pentru vânătoarea de baltă și aportea ză dela sine, adică devine un apporteur pasionat, — chiar și fără mult dresaj. Prepelicarul maghiar e cel mai ascultător prepelicar dintre toate rasele, aşa că dresajul său e foarte ușor, — chiar și pentru începători. Acest prepelicar are un mare avantaj față de ceilalți prepelicari. În Ungaria expozițiile canine nu sunt introduse de căt de 12 ani, și fiindcă prepelicarul maghiar încă nu era o „rasă recunoscută“ pe acele timpuri, nu figura la expozițiuni. El era câinele vânătorului practic, și vânătorul practic ținea câinele numai pentru vânătoare, — adică vână cu el. Prepelicarul maghiar era un câine de muncă, întrebuințat la vânătoare din moși-strămoși, pe când celalalte rase, fiind rase „recunoscute“ și rase de modă, figurau la expozițiuni. Devenind renumiți prin premiile căpătate pe la diferitele expozițiuni, ei fură căutați ca material de prăsilă, nefinându-se însă seamă dacă erau buni sau nu și la vânătoare.

Acum vedem la expozițiuni și prepelicari maghiari; dar aceștia sunt strict controlați, dacă provin din strămoși buni la vânătoare.

Prepelicari maghiari sunt puțini chiar și în Ungaria, iar prețul lor e atât de mare, încât nu poate fi încă vorba de o importare în România. În părțile alipite se află câțiva prepelicari maghiari. (Am recensat unul foarte bun, ca jude, la cursa prepelicarilor din Carei-Mari, anul trecut, 23 Octombrie).

1. Părul lui e prea scurt, prea fin. (Pointer!). Suportă cele mai mari călduri, e rezistent (nu e atât de iute ca pointerul), dar nu suportă frigul.

2. Culoarea lui roșie-gălbui se seamănă prea mult cu a vulpei, așa că la vânătoarea prin păduri suntem expuși primejdiei ca să-i împușcăm în loc de vulpe.

De altfel e cel mai apt prepelicar pentru un vânător și dresor începător.

4. Prepelicarii francezi.

Eu am prea puțină practică în ceeace privește prepelicarul francez. N'am avut până acum decât doi, și așa nu pot face o critică competentă asupra acestei rase, căci cu toate că amândoi erau destul de buni, totuși nu sunt în stare ca să generalizez experiențele făcute cu acești doi câini.

In Europa centrală nu găsim prepelicari francezi, fiindcă celelalte trei rase îndeplinesc pretențiile noastre, cerute prepelicarilor.

Cine vrea informații mai amănunțite asupra prepelicarilor francezi, să citească articolul D-lui Medianu despre prepelicarii francezi, apărut în numărul „Revistei Vânătorilor“ din Septembrie anul trecut.

Sichormelele lui Murtazà

Amintiri din Cadrilater

Prietenului G. Scrioșteanu

de V. Ionescu-Siliștea (Teleorman)

Căzălbășul Murtazà Mehmet din satul Enge-Kioi eră grozav de meraciu după vânătoare; adică pătimăș din cale afară!

Toamna, de cum începea să cadă frunza îngăbenită de brumă și până primăvara când se lăzăpada, mai nici-o dată nu-l găseai acasă, căci veșnic rătăceau prin pădurile ce se întindeau cât puteai vedea cu ochii, în jurul satului.

Prin aceste păduri, unde mișună tot felul de vânător (epuri, vulpi, porci mistreți, pisici sălbaticice etc.), Murtazà își petrecuse copilăria și cunoșteau toate văgăunile, toate colnicele și toate „ghiolurile“ unde vara pe căldură se bălăceau „Câr domuzii“¹⁾, știind precis din cotro vine, sau încotro merge cea mai mică potecuță, cel mai ascuns drumeag...

Drept armă de vânătoare avea o pușcă—„ciftea“²⁾, — veche, măncată de rugină, cu țeava lungă și groasă, rămasă moștenire dela răposatul său „baban“, baș auvgiu, de pe vremea lui Osman Pașă — zicea el — și cu care dădea la sigur chiar în porci mistreți: căci putea să încarce în ea „praf“ și poșuri ca'ntr-o țeavă de tun.

N'ar fi dat-o pentru nimic în lume și o țineau ascunsă mai mult în pădure, într'un loc știut numai de el, de teamă ca nu cumva jandarmii români din sat să afle și să i-o confiște.

Nu-i eră lui atât de „geză“ și „hopus“ (amenda și închisoare) ce i-ar fi dat legea, cât de „ciftea“.

Și mai avea turcul o găină neagră (*cară tauc*) pe care o ducea noaptea cu el în pădure și o cărăia până aproape de ziua în preajma vizuinilor de vulpe („tilchi cuirisù“); că de multe ori se pomenea cu jivina la doi pași de el, atrasă de crăonitul găinei. Apoi mai purta la brâu, pe lângă nelipsitul cuțit turcesc, sau înfiptă la *cealmaua* dela *fes* o *țuvloae fermecată*, cu care chemă în miez de noapte sălbăticinile din adâncul pădurilor.

Ninsese de câteva zile și Murtazà stă ca pe ghimpi. S'ar fi dus să-și potolească „meracul“ ce-i dădea mereu ghes, dar terminase praful de pușcă, și la „Tutracan“ — așa' i zic turcii orășelului Turtucaia — nu fusese cam de mult.

Intr'o după amiază îl întâlnesc pe drum și-i zic așă cam pe turcește, cam pe românește, căci multă turcească nu prea învățasem:

— „Be Murtazà, la mine „ileazâm“ o blană de „tilchi“; cum am face „biliazer“?!

Turcul înțelegând cam ce vroiam eu să-i spun, îmi răspunse și el tot într'un fel de amestecătură de limbi:

1) Porci sălbateci, mistreți.

2) Pușcă.

— „Efendi, la mine ioc iarba, la domita cioc var. Aste nopte beraber ghidegeis la padur, împușcat io tilchi, luat la tine pele“.

Pricepui că cerea ceva iarbă de pușcă și că mă invită să mă duc în noaptea aceia cu el la pădure, că o să împușcăm o vulpe și să iau eu blana.

Li zic: „Bine Murtazà, la ora șapte diseară să vîsă mă ie“.

Și turcul s'a ținut de vorbă.

Eră o lumină ca ziua! Ne cuibărisem amândoi la rădăcina unui tufan gros, eu cu fața spre miază-noapte, el spre miază-zi. De jur împrejur limpeziș ca în palmă, nici o tufă, nici un mărăcine, iar ca la o pădure aproape numai de corn, deasă ca peria vre-o 60 de metri se întinde pădurea „Câzałgi Orman“, și burdușită mai peste tot de vizuini de vulpi.

După ce îmi dete toate instrucțiunile, cum și c'e trebuia să fac, Murtazà scoase dintr'un săcotei cu care venise la subțioară, un mototol negru pe care mi-l întinse mie, zicându-mi încet:

— „Banabac efendi, tine tauc asta, fagem la el „crau“. Cu alte cuvinte să iau găina și s'o crăonesc, în timp ce el stă cu pușca gata la pândă.

Rezemai arma de pom și luând găina, începui s'o sgâltai, la început mai încet, apoi mai cu putere; dar orătenia nici nu mișcă. O mai sucii, o mai învârtii, nimic; par'că eră fost moartă!

O apucai de creastă, o smotocii bine, îi mai sucii gâtul nițel, o tăvălia cu burta prin zăpadă, dar degieaba; par'că eră făcută din cărpă.

— „Nu cărăbe Murtazà“ — li zic eu pe șoptite, intrigat că pasărea, cu toate torturile la care o supuneam, se încăpățâna să nu-mi dea ascultare, și i-o dădui înapoi. — Dar.. minune! Indată ce găina trecu din mâna mea într'a lui, ea începu să crăone așa de amanic, de-a fi crezut că cineva i-a pus cuțitul la gât. Pe mine mă umflă râsul și eră gata-gata să pufnesc, dar conform consemnului dat de tovarășul meu mă abținui cât putui, că doar eram la pază. Imi ziceam doar în gând: A dracului jiganie, la mine nu zise nici crau și uite cum tipă la el! Secretul însă l'am aflat în urmă. Murtazà avea un meșteșug: O scărpina cu degetul sub aripă și găina gădilându-se cărăia și cotcodăceă de'ți spărgea urechile.

Trecuseră aproape două ceasuri de aşteptare zadarnică și cu toată larma și gălăgia ce o facea „taucul“ nostru, nu se arăta nimic.

— „Cioc șeitan, bee,... ioc câșmet!“ Zise turcul mirat, expresie care în românește ar însemna: Hai de aci dracului, n'avem noroc! Apoi vârî găina iar la loc în sac.

Eu stam ghemuit lângă tufan, cu ochii pironiți

spre pădure, că doar-doar s'o ivì cevà, când deodată tresării speriat, auzind la spatele meu un orăcăit strident și foarte puternic. O clipă mi-a fulgerat prin minte gândul că turcul adusese cu el și vr'un ied! Intorc repede capul și văd pe Murtazà, cu mâinile pâlnie la gură, închizând și deschizând în mod alternativ palmele, și suflând în nu știu ce, căci scotea un fel de orăcăeli și smercăneli de te înfiorau! Asta e dracul gol, — îmi zic eu —, și înțorcându-mă iarăși la loc îmi luai din nou poziția de pândă, cercetând cu privirea marginea pădurei.

Nu trecu însă mult timp când un fel de zgomot, o zupaneală surdă, abia pronunțată, îmi atrase atenția și în acelaș timp văd cum din umbra crângului se deslușesc bine două luminițe, apoi o mogâldeață neagră, ce păreă de cărbune pe albul zăpezei. Acum dânsa înaintă repede drept către mine. Un fior neînteleș îmi străbătu în clipa aceia tot corpul.

Dacă e vr'un haitac de lupi? Poate că ceilalți vin pe urmă — îmi ziceam eu în gând —... căci ce e drept, dihania aia neagră mi se părea, pe fondul alb, cât un mânzat.

Copacul lângă care ședeam, fiind prea gros și cu coaja netedă, nu aveă nici o cracă, nici un nod de care să te poți agăța, aşa că într'un caz de pericol orice posibilitate de urcare era exclusă.

Mogâldeața înaintă mereu și ca la vre-o 25 de metri se opri brusc, în timp ce Murtazà, care pe semne că o văzuse și el, scotea acum niște orăcăeli deznădăjduite.

Așez încet patul puștei la umăr, ochesc drept între cele două puncte luminoase ce scânteau ca fosforul și trag....

Se vede însă că de prea multă emoție am slobozit amândouă focurile dintr'o dată. O chișințură însoțită de horăcăeli, câte-va svârcoliri pe zăpada pătată de sânge și biata mogâldeață rămase întinsă, nemîșcată pe omăt.

Anul 1898

Ocolul Silvic Mănăstirea Cașin, jud. Bacău

O vânătoare de urși la Piscul Bârnei. Un dubleu la urși - Ernest Gheorghiu

În cauza unor interese familiare am cerut ca să fiu permuat din jud. Neamț la ocolul de munte Mănăstirea Cașinul, din jud. Bacău. Aceasta era un ocol aşa cum îmi place mie și aproape de Tg.-Ocna, unde aveam un frate mai mare care era medic primar al spitalului

Sf. Spiridon din Iași și totdeodată și un vânător înfocat, cu care făcusem în copilărie împreună ucenicia vânătoarei.

— „*Ha, ha, ha... tilchi genabet, hoş ghealdin!*
Cioctan becleeris seni“ — zise Murtazà, făcând haz...;adică: „Vulpe afurisită, bine a-i venit, că de mult te așteptam!“ Si până să mă ridic eu, căci îmi amortiseră picioarele, turcul o și înțărătase de după ceafă și o judecă: „*Tauc a? Tauşan a?* Maninga la tine tauşan (epure)?“ Apoi, luând-o la spinare, o pornirăm veseli spre casă.

Când am intrat în sat cântau cocoșii de miezul nopții. A doua zi, curios să știu cum și din ce era făcută *țuvloaia* cu care Murtazà ademenise lighioana, i-o cerui pentru a o examină. Ce credeți că era? Nimica toată! O țeavă de trestie, lungă cam de 10 cm. și de grosimea obișnuită a creionului. Țeava era crăpată drept în două, fiecare jumătate fiind teșită — ascuțită — la ambele capete, aşa că împreunându-le din nou, se forma la cele două extremități câte un șughiu ascuțit. La mijloc — între jumătățile de țeavă — era aşezată o pieliță bine întinsă, țeava fiind strâns îmfăsurată cu ată subțire de mosorel.

Cu acest mic și rudimentar instrument — care-mi trăsesese mie nițică spaimă — Murtazà imită la perfecție guțătul disperat al unui epure, căzut din nenorocire în ghiara cumetrei vulpi.

Din seara aceia, între mine și türk se legase o strânsă prietenie și el devenise tovarășul nedespărțit al meu în zilele de iarnă, când neavând ce face luam pușca la umăr și cutreeram pădurile...

Ultima noastră întâlnire, când ne-am luat adio unul dela altul, a fost a doua zi după sunarea mobilizării din 1916, pe cheiul Dunărei dela Turtucaia; eu plecând ca să-mi fac datoria, iar el cu o rogojină făcută sul la subțioară, împreună cu alți coreligionari de ai săi, aștepta șlepul ca să-i treacă în teritoriul vechiu, unde fugeau de teamaurgiei războuiului.

De atunci nu l-am mai văzut pe Murtazà —, bunul și nedespărțitul meu tovarăș de vânătoare...

La acest ocol am găsit niște locuri minunate de vânătoare, atât pentru vânătul mic, cât și pentru cel mare; apoi, pe lângă fratele meu care era un pușcaș vajnic, am mai cunoscut și printre pădurarii statului și țărani mai mulți pușcași buni, pătimăși în ale vânătoarei, — aşa că eram în elementul meu.

În Anul 1898 a rămas legendar pe văile mănăstirei Bogdana și Cașin, fiind anul cel mai bogat în vânăt, ce am întâlnit în cursul vieții mele. În primăvara aceluia an am avut un pasaj de sitari, pe care nu-l voi uită nici până la moarte, căci atunci am împușcat

numai noi doi,—adică eu și cu fratele meu,—câteva sute de sitari....., fără ca să spun vr'o laudă vânătorească.

Toamna, făcându-se ghindă multă în părțile pădurei cu stejar mult Bogdana, urșii au găsit de cu vreme hrana îmbelșugată acolo, căci în alte părți nu se făcuse deloc ghindă. Cum pădurile acestui ocol silvic se țin lanț cu muntele cel mare unde jivinele aveau locașul lor favorit, fără ca acești codri să fie întreruși de sate sau luminișuri mari, dihăniile au coborât la mâncare de timpuriu, prin luna Septembrie. Ele erau foarte multe, după cum se putea constata cu ușurință după urme și băligi.

Locurile de vânătoare erau foarte apropriate de Mânăstirea Bogdana, unde aveam noi conacul nostru obișnuit. Gonaci bine dresați aveam îndeajuns, iar vânători berechet. Pădurile vecine cu Bogdana statului aveau desimi mari, aşa că jivinele, după ce se săturau treceau în țihlișurile alăturate, unde stăteau ziua liniștite și în siguranță, nefiind nici o exploatare atunci pe acolo.

Fiind anunțat de pădurarii statului că s-au ivit căți-va urși, am pus la cale ca în fiecare Duminică și sărbătoare să le dăm câte un atac, profitând de un an aşa de bogat în jivine.

Pe la 15 Septembrie fixărăm primul asalt.

De Sâmbătă seara ne înființărăm la Mânăstirea Bogdana, eu, fratele meu, un șef picher Tudoriu, bun vânător și pasionat după vânătul mare, un Tânăr moșier Alexandru Borș care era rudă cu noi și 5 pădurari vânători. De cu seară făcurăm planul de atac și aranjărăm vr'o 12 bătaiași, dându-le la fiecare pistoale cu câte 2 focuri. Apoi ne culcarăm de vreme în seara aceea, și cu 2 ceasuri înainte de a se crăpa de ziua furăm cu toții în picioare. Bătaiașii avuseseră ordin să se adune de cu noapte, și o pornirăm cu toții pe jos, agale, — locurile de bătaie nefiind deținute.

In apropierea mânăstirei, cam la un km. în calea noastră, era un petec de pădure cu o desime mare, așezat dedesubtul dealului Piscul-Bârnei spre care mergeam, și care desime nu avea mai mult de 20 ha. Călăuza, și în același timp conducătorul vânătoarei era un pădurar cu numele de Neacșu, care făcea slujbă la stat chiar la pădurea Bogdana. Acesta ne propuse ca să batem la repezeală acea desime, căci văzuse multe urme de urși acolo și bănuia să găsim ceva.

Zis și făcut! Noi vânătorii o luarăm spre mușe, iar bătaiașii rămăseră jos la poale; vântul era bun, căci băteă din față, iar bătaia n'avea 400 m. lungime. Păstrărăm cu toții o tacere și o liniște mormântală, și după o 1/2 de ceas începă bătaia. Noi eram însirați în diagonală pe culmea dealului, înconjurând desimea, și nu eram postați la anumite țiitori, cum se obișnuiește mai ales la vânătul mare, ci stăteam unul de altul cam la 50—80 de metri, văzându-ne între noi.

Deodată zării ivindu-se din hățuș un urs mare gulerat, care venea la pas înspre mine; puțin în urmă

apărău un al doilea urs, un juncan voinic, ceva mai mic decât primul.

Eu eram așezat în dosul unui fag secular, iar vântul fiind favorabil, urșii nu m'au simțit; căci vânătul mare are miroslul puternic și descoperă de departe pe dușmanul care îi stă în cale—, mai ales atunci când vântul suflă cât de puțin dinspre linia vânătorilor. De aceea trebuie neapărat ținut seamă la bătăi, ca vântul să ne vie în față, adică să bată dinspre vânăt.

Primul urs îl lăsai să vie până la 10 pași și apoi ochii cu sânge rece la cap. Lovitura a fost fulgerătoare, căci ursul căză trăsnit; însă mai avu putere ca să se ridice pe labele dinapoi, căutând să descopere dușmanul. Al doilea urs, care se afla cam la o depărtare de 20 de pași, a rupt-o la fugă înapoi; însă fu și el ajuns de glonțul conic, cal. 16 din țeava stângă a armei, care'l lovă în spata dinainte și'l făcă să cadă puțin mai încolo. Mă uitai repede la primul urs, care mormăia cu clăbuci de sânge la bot, gemând dureros. Armai țeava expressului din nou și îi trăsei un al doilea glonte la ureche, care'l doboră la pământ, și ursul nu mai detine nici un semn de viață.

In acest timp veniră și bătaiașii, aducând juncanul din vale. Primii felicitările lor și le spusei că acesta este primul dubleu la urși și va fi, cred, ultimul din viața mea; și aşa a și fost.

Stăturăm un ceas pe loc prohodind urșii și jupuindu-le blânilile, pe cari le trimiserăm apoi la mânăstire ca să le dea sare, și în urmă pornirăm veseli spre fundul Bogdanei, la Ruptura Veche, renumită prin faptul că acolo mai întotdeauna s'au impușcat jivine mari.

La a doua bătaie un urs trebuia pe sub linia vânătorilor, iar un al doilea fu rănit de țăranii și scăpă, fără a'l mai putea găsi.

In fine, către amiază, ajunserăm în apropierea Rupturei Vechi, unde ne așezărăm la mâncare în jurul unui foc mare, într'un loc dosnic și retras, ca să nu se facă sgomot.

Il chemai pe Neacșu, vânătorul ce ne conducea, care fiind și pădurar la acea pădure, cunoștea amănuntit tot ce se găsează acolo. El ne spuse că în locul acela sunt urși mulți ca iepurii și că vor trozni focurile ca la Plevna; va fi mândrețe mare, numai să nu ne grăbim la tras, căci acolo e tot mes- teșugul la vânătul mare: „*Lasă aproape și ochește bine!*” De aceea țăranii cu puști cu capsă, — de multe ori legate cu sfioră —, doboară ursul cât de mare cu un singur foc, pe când coconașii dela oraș, cu puști *Lioșea*, scăpă mai întotdeauna dihania mare. Azi simt eu, căre să chie tămbălău grozav și are să huiască văzduhul de focuri, că tare îmi place să le aud *mozica* lor în pădure!”

„*Să dea Dumnezeu!*”, îi răspunserăm noi în cor, și după ce ne potolirăm stomacurile o pornirăm spre țiitori, în vreme ce plecară și bătaiașii spre coada Rupturei, la o distanță de 2 km. depărtare de vale.

Eu și cu fratele meu ocupărăm *Tiitoarea Dracului*,

pe unde trebuia să treacă orice urechiaș care s'ar fi aflat în bătaie.

Focurile trase din pistoale în linia bătăiașilor ne-au deșteptat din amorțeală și toți puserăm mâna pe pușcă, ca electrizăți, deschizând ochii mai atenți. După puțin timp un foc puternic dudui în linia pușcașilor, apoi al doilea, al treilea și în fine zăresc, nu departe, venind în galop un urs frumos spre fratele meu, care luându-l de departe pe cătare îi

trimise la 15 m. un foc drept în frunte. Ursul se dădu peste cap, și se întinse apoi, rămânând nemîscat.

La sfârșitul goanei mă dusei la fratele meu și îl felicitai. Era roșu ca un rac de emoție și de bucurie, în vreme ce vânătorii se adunau, aducând un căprior. În acea bătaie se mai scăpase încă un urs, care fugă rănit.

Cu ursul pus pe drugi plecarăm spre mănăstire, unde ajunserăm târziu. Acolo cinarăm și ne culcarăm obosiți, căci a doua zi ne chemă pe fiecare datoria.

◆ ◆ ◆

Intâmplări de vânătoare și de voaj în Sumatra estică

(Urmare)

Bastimentele, în drumul lor spre Constantinopol trebuie să arate aici pașapoartele și de obiceiu sunt oprite o oră. Aici se produce un curent mare din marea Egee în Dardanele, contra căruia au mult de luptat bastimentele mici și vântrelele. Vaporul se ține aproape de malul european, care e pustiu și fără interes, pe când pe partea Asiei, câmpii roditoare, colinile păduroase și satele frumoase oferă priveliștea cea mai încântătoare. Încetul cu încetul se largeste strâmtarea Dardanelelor; în locul unde aceasta trece în marea Egee, se află, la gura fluviului Meander, fortul Kum-Kale. În fața lui Kum-Kale, pe cel mai înalt vârf al Chersonezului tracic se înalță fortul Sedt-üd-bahr-Kalessi, cu un far. Ceva mai departe înspre nord, în dosul unei fortificații ce poartă denumirea de Eski-Hissaslik, niște ruine fără forme indică vechiul oraș Elaius, adesea ori citat în răsboiul Peloponez. În dreapta, înspre N. W. se vede insula Imros, în dosul căreia se înalță în depărtarea azurie muntii insulei Samothrake. Lăsarăm deosemenea în dreapta o grupă de insule mici, ridicate numai puțin peste nivelul mărei. Deacolo urmează Besika-Bai, pe coasta Troiei, între capurile Beschik-Burun. Vaporul își urmează acum calea printr'o strâmtare de vr'o 7 km. largime, care desparte stâncoasa insulă Tenedos de Continent și trece pe lângă orașul Tenedos, capitala insulei. Ea este încadrată de un zid cu multe turle, iar pe o colină se află citadela. Înspite sudul orașului se găsesc niște mori de vânt și un mic fort. Vaporul își menține direcția spre sud, la o distanță oarecare de coasta Troiei, care se ridică peste celealte și e formată de stânci păduroase și de vârfurile lanțului muntilor Ida. Apoi încadrărăm fortul Baba-Kalessi și ne îndreptăm spre est, trecând în canalul Musselim, între continent și insula Miltene. Vaporul își ia cursul spre insula Para; apoi ajungem lângă Chio, trecem de insulele Ciclade și lăsăm în dreapta Candia, ajungând apoi în largul mărei Mediterane. Toată ziua avuseserăm un timp admirabil, și un vânt cald adia dinspre coasta africană. Cu plimbări pe popul corăbiei, cu mâncare și băutură, ne trecu timpul. Marea e foarte liniștită. Societatea noastră de voaj se compune dintr'o contesa

de C. A. Eberle

italiană cu 5 copii și o guvernantă atrăgătoare, un dandy egiptean (descendent al profetului) și mulți perși, arabi, evrei și greci. Pasagerii clasei întâi a vaporului sunt încântați de frumusețea italienei, care are de concurență o altă frumusețe brună —, o armeancă. Printre pasagerii clasei a doua concurează o greacă cu o egipteană cu ochii scânteiori, cu față acoperită și care are pe nas o verigă de metal, spre a face pe căt se poate ca să nu fie recunoscută. Printre pasageri se mai află și un baron ungur, a cărui țintă de drum nu era fixată. Pentru moment el se ducea să viziteze pe diferiți domnitori, pe sultanul vice-rege al Egiptului etc., vrând ca dela Cairo să se ducă la Paris, sau la Shanghai. Unde e situată această ultimă localitate nici n'avea idee, dar speră să găsească acolo pe împăratul Chinei și să-i prezinte omagiile sale.

Cam pe la ora trei după amiază zărirăm pământ. Coasta egipteană e plană de tot și n'are nici o culoare; deacea nu se vede la depărtare mare și se poate observa numai de pe catargul corăbiei. Crescerea numărului vapoarelor în acest loc ne arată însă că ne apropiem de Alexandria. De obiceiu, marea e neliniștită spre coasta aceasta. Ca la un ceas depărtare de port se găsește farul. Apropiindu-te și mai mult începi să distingi coșuri fumegânde, ne-numărate mori de vânt; spre stânga se vede palatul vice-regelui Mustapha Pascha, iar în dreapta spre fund coloana lui Pompei. Tot în dreapta îți atrage privirea fantasticul palat El Mek, care fu zidit de Said Pascha, și care azi e aproape dărămat. Între toate acestea și oraș, se află un rând de baterii pe mal, și niște dumbrăvi mari de palmieri. După ce trecurăm de spărgătorii de valuri, apără portul animat cu orașul în fund. La 4 fără un sfert ancora fu aruncată; câteva bărci cu autoritățile portului ne eșiră înainte iar pe urmă veni o barcă pentru noi, cu cavasul consulatului, care fusese trimis spre întâmpinarea noastră. Trecurăm vama fără a ni se mai revizui bagajele și ne suirăm într'o trăsură, care ne lăsa la hotelul Alba unde ne instalarăm. De acolo pornirăm spre coloana lui Pompei, care actualmente este singura rămasită a vechei Alexandrii. Pe un fundament brut,

construit din bucăți de lespezi pe timpuri vechi, se ridică o admirabilă coloană de granit roșu de Assuan. Stâlpul, lucrat dintr-o singură bucată, e de 20.4 m. înălțime, are baza de sus de 2.70 m., un diametru de 2.30 m. și este încoronat de un chapiteau corentin. Monumentul, a cărui înălțime e de 32 m. fu ridicat în primii ani ai secolului întâi d. Ch. de către prefectul Pompeius, în onoarea împăratului Dioclețian și reprezintă probabil statuia acestuia. Cale de vr'o 10 minute dela coloana lui Pompei, sunt catacombele pe cari le-am văzut numai superficial, căci începuse a se întuneca.

Alexandria nu are deloc tipul unui oraș oriental. Numai în partea nordică unde locuiesc turci, și mai mult încă în partea de vest și pe drumul între ambele porturi, în cartierul arab, se vede o viață orientală. Cartierul francez prezintă din contră o fizionomie europeană. Străzile, în general drepte și largi sunt bine pavate, iar stilul caselor e internațional. Din statuile de pe timpurile grecești sau romane, Alexandria n'a păstrat mai nimic. Seară, măncărăm foarte bine într'un restaurant din piața Ibrahim, și de aci ne duserăm în mahala Ginenak, în cartierul arab. Toate străzile de acolo sunt strâmte, dar bine luminate. Pe deasupra străzilor sunt întinse sărme.

de care sunt agățate lămpioane. Acea localurile de noapte se țin lanț și ele sunt vizitate de dansatori și dansatoare. Intrărăm într-o cafenea mare, luminată de vr'o 100 de lămpi. Printre lămpi erau atârnate bombe de metal, cari făceau un efect frumos. Publicul se compunea numai din arabi. Pe scenă o bandă de lăutari sdrăngănea din tamburine, tobe și clarinetă cele mai monotone sunete, cari pentru urechi europene erau niște melodii neînțelese. Mai multe baiadere execuțau serpentine—, un dans foarte apreciat în nordul Africei. Toate erau încărcate de giuvaeruri și purtau veste de mătase, cari le ajungeau până sub talie. Mai jos de talie ele aveau niște tricouri, iar la șolduri erau încinse cu un cordon de panglică. Trebuia să admir cu câtă perseverență se executa acest dans, obosit în cel mai înalt grad pentru mușchi. Din nefericire nu puturăm înțelege cuvintele arabe cari acompaniau dansul.

Aci rămaserăm 2 ore, iar după aceea cutreerăram cartierul și descoperirăm hala de bere Puntigamă, unde băurăm o bere admirabilă. Pe la orele 1 ne-am dus apoi acasă. Sâmbătă 23 Noembrie dimineață am plecat la gară, luând expressul de Cairo. Părăsind Alexandria vezi întinzându-se marea Mareotei, care are o întindere de aproape 40.000 ha.

COMUNICARI

Primim la redacție următoarea scrisoare, din partea d-lui Petre Iordache din Craiova :

Onor. Redacției „Revistei Vânătorilor“

Subsemnatul, membru aderent la U. G. V. R. și abonat la revista D-v, în scopul lămuririi unei chestiuni care rămâne încă în întuneric, vă rog să publicați în „Revista Vânătorilor“ cele ce voi avea onoarea a vă comunica mai jos; unde vânătorii cititori ai acestui organ oficial, văzând cele ce se petrec, să-și spue fiecare cuvântul; căci se știe zicătoarea : „Din discuție naște lumina“—și astfel să nu se mai interpreteze decât la fel, dispozițiunile luate de organele administrative vânătoarești.

Iată despre ce este vorba :

Printr'un ordin circular, onor. Minister. Domeniilor, Direcția Vânătoarei a comunicat inspectorilor de vânătoare regionali, căre la rândul lor au făcut cunoscut tuturor Societăților de Vânătoare, următoarele dispoziții: În aceeași pădure nu se va face anual decât o singură dată vânătoare cu gonaci, avându-se grije a se menaja 1/3—1/4 din suprafața ei pentru refugiu vânantului.

In urma acestui ordin s'au ivit fel de fel de păreri, fel de fel de interpretări.

Așa de exemplu: iată cum s'a înțeles și cum s'a procedat la o societate de vânătoare din județul Dolj.

1. In pădurea Bucovăț-Leamna, arendată de la Stat cu un singur contract, care fiind despărțită în două părți, prin şoseaua ce leagă satul Bucovăț cu satul Leamna, a avut loc același fel de vânătoare în ziua de 27 Dec. 1925. Tot în aceași zi și în același timp, pentru că vice-președintelui acestei Societăți nu-i conveneau unele persoane ce participau la vânătoare, acesta s'a răsleșteț cu cățiva gonaci și a făcut vânătoare de unul singur, în jumătatea de est a pădurii, adică acolo unde se vânase în ziua de 22 Noembrie 1925.

Despre vre-o părticică de pădure lăsată ca loc de refugiu al

vânătorului, nici vorbă n'a fost, fapt contra căruia brigadierul silvic a protestat; însă intervenind comitetul societăței, cu felul lor de a interpreta, vânătoarea a urmat contra vederilor brigadierului.

II. Aceeași societate de vânători, în pădurea Podari-Palilula, care de asemenea este arendată tot de la Stat și tot printr'un singur contract, și este și ea despărțită în două părți, fiind traversată de șoseaua ce leagă satul Pădari cu Palilula, au făcut vânătoare cu gonaci în ziua de 29 Noembrie 1925, în jumătatea de vest a pădurii, pe care au numit-o Palilula; și în jumătatea de est pe care au numit-o Podarii, au făcut același lucru în ziua de 20 Decembrie 1925.

Din această pădure mai rămăsese nebătătu o părticică numită Valea Cosacului, unde au făcut același fel de vânătoare, în ziua de 29 Decembrie 1925.

Din nenorocire, aci n'a fost nimeni care să protesteze contra faptului că nu s'a lăsat măcar o tufă pentru refugiu vânătorului, deoarece însuși pădurarul Statului, fiind membru al acelei Societăți, participa și el în ziua aceea la vânătoare.

III. Aceeași societate de vânători, în pădurea zisă Lumașul (Coșoveni, o pădure mică, care nu cred să aibă mai mult de 150 Hectare), în ziua de 13 Decembrie 1925 a făcut vânătoare cu gonaci, nelăsând nici un colțisor nebătut, fapt contra căruia pădurarul Statului a protestat.

La aceste vânători bieții urechiați au căzut cu sutele, căci iarna fiind excepțional de grea și pământul acoperit cu un strat gros de zăpadă, vânătorul a fost tot la pădure.

Iată cum o interpretare greșită a unui ordin, a făcut ca aceste păduri să fie devastate și depopulate de vânător pentru 3—4 ani de acum înainte.

Cu stimă,

Petre Iordache

Str. I. C. Brătianu, Craiova

Onor. Direcție a Vânătoarei are cuvântul !

„DANUBIUL“

ȘANTIERELE ȚĂRII ROMÂNEȘTI PENTRU CONSTRUCȚIUNI NAVALE ȘI METALURGIE, S. A. BRĂILA

CONSTRUCȚIUNI, REPARAȚIUNI ȘI MODIFICĂRI DE VASE
NAVALE DE ORICE CATEGORIE

CONSTRUCȚIUNI ȘI REPARAȚIUNI DE MAȘINI MARINE,
INDUSTRIALE, AGRICOLE, VAGOANE ȘI LOCOMOTIVE

REPARAȚIUNI DE AUTOMOBILE ȘI MOTOARE, LUCRĂRI
DE ORICE GEN LA MAȘINA DE FREZAT UNIVERSALĂ

TURNĂTORIE DE FONTĂ, BRONZ ȘI ALTE METALE, CON-
FECTIONAREA SPECIALĂ A CORPURIILOR ȘI CAPETELOR

„DIESEL“

DOC PLUTITOR, ȘALUPĂ CU POMPE DE SALVARE

Banca Generală a Țării Românești

CAPITAL LEI 60.000.000, REZERVE LEI 50.000.000

Sediul Central în București Str. Lipscani No. 10

Sucursale : Brăila, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Giurgiu,
Ploiești, T.-Măgurele, Oradia-Mare, Sf. Gheorghe

Bănci Afiliate : „TEMİŞOARA“ Institut de Credit și Economii,
Timișoara, „BANCA BASARABIEI“ Kișinău

FACE TOATE OPERAȚIUNILE DE BANCĂ

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE :

Președinte: d-IC. RĂMNICEANU-MANOLESCU

Vice-Preasedinti : { Principele B. ȘTIRBEY
I. M. MITILINEU

Membrii:

VICTOR ANTONESCU, Principele
JEAN CALLIMACHI, Dr. I. COSTI-
NESCU, HENRI CATARGI, C. G.
DISSESCU, V. GOLDIS, Baronul AI.
HURMUZACHI, P. P. NEGULESCU,
Inginer C. OSICEANU.

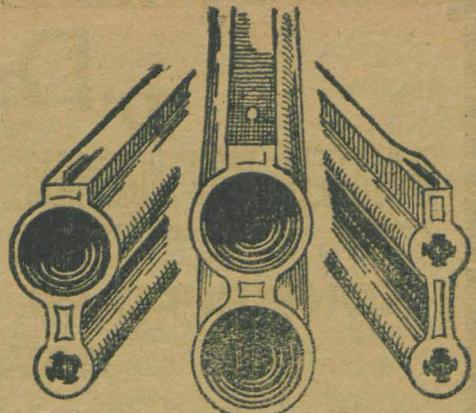
Director General: M. A. GEORGESCU

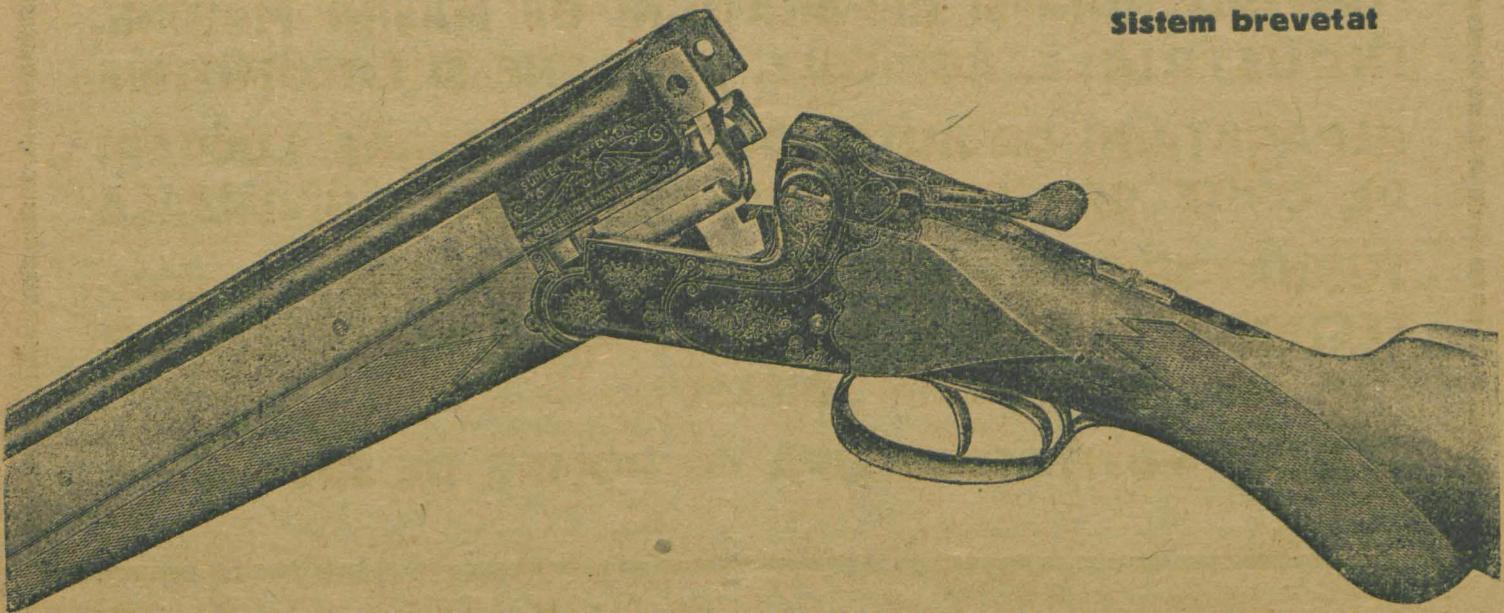
FONDATĂ IN 1898

MARCA FABRICEI

Sistem brevetat

Arma viitorului pentru vânătoare și tip sportiv.

Marile succese practice obținute cu armele noastre cu țevi suprapuse, dovedesc marile avantaje ale acestor arme sistem Bock :

- 1) Câmp de ochire complet liber, fără reflexe laterale;
- 2) Percutare înfașibilă a capselor (sistem brevetat).
- 3) Inchizător de o putere de rezistență unică.
- 4) Tir de mare precizie, mai ales pentru distanțe mari, din cauza stabilității și a zavoririi perfect simetrice a țevilor.
- 5) Tragere rapidă și precisă, datorită balansării și maniabilității impecabile a acestui model.

Fabricația acestor arme cu țevi suprapuse este specialitatea noastră. Indelungata noastră experiență și instalațiunile moderne cu totul perfecționate ale casei noastre, ne garantează exclusivitatea fabricației acestui sistem, pe care-l construim în următoarele modele :

Arme de alici cu două țevi, sistem Bock (2 țevi de alici suprapuse)

Arme express cu două țevi, „ „ (2 țevi de glonț suprapuse)

Arme mixte cu două țevi, „ „ (1 țevă de alici și una de glonț, suprapuse).

Acstea modele le putem construi și cu două sau mai multe rânduri de țevi. De pildă o armă de alici sistem Bock, cu un rând de țevi express și alt rând de țevi mixte.

Cele mai fine arme de vânătoare care se construiesc astăzi, sunt arme sistem Bock. Cu o astfel de armă, atât vânătorul cât și trăgătorul de porumbel, este echipat pentru orice gen de tir și pentru toată viață. Totodată mai recomandăm cunoșutele noastre arme DRILLING, reputate prin soliditatea lor, precum și ELEGANTELE NOASTRE ARME DE ALICE, care pot rivaliza cu cele mai fine arme engleze.

Fabrica de arme FRATII MERKEL, SUHL
(GERMANIA)

Reprezentată în România prin „UNIUNE”

Wilhelm Scherg & C-ie Brașov

Fabricile de postav, țesături de mode și tricotage
din Brașov

FONDAT IN 1823 ————— TELEFON No. 14, 706

Produse de prima calitate în:

Stofe de mode
pentru bărbați și dame

Postavuri fine și de comerț

Postavuri de uniforme
:: Ofițeri și sporturi ::

:: Cuverturi și pături ::

Fabrica:

STRADA FABRICEI No. 2

Magazia:

PIATA LIBERTATEI

Anunț,

Prenotări pentru cătei prepelicari germani cu
părul scurt, din familia „champion Tell Schellen-
turn“ ex. „champion Bessie Hubertus“ primește
Dr. Victor Graur, medic, Arad, Str. Eminescu 6.
Prețul unui cătel în etate de 2 luni Lei 3000.,
loco Arad. Tot acolo se mai găsesc cătei Fox-
terieri pur sânge, cu Lei 2000.

LOC REZERVAT
PENTRU
RECLAME

LOC REZERVAT
PENTRU
R E C L A M E

:: Banca Franco-Română ::

Bucureşti, Strada Bursei No 5

TELEFON: 10/17, 46/8. — TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICA: FRANCOBANK

Capital social 100.000.000

CAPITAL DEPLIN VARSAT
FOND DE REZERVA

50.000.000
12.200.000

S U C U R S A L E:

Alexandria, Câmpina, Caracal, Cernăuţi, Constanţa,
Găeşti, Giurgiu, Roşiorii de Vede, Slobozia, Slatina,
Timişoara, T.-Măgurele.

A G E N T I I:

Costeşti, Corabia, Drăgăneşti, Făurei, Vida, Zimnicea

Tot felul de operaţiuni de bancă și autorizată să facă
OPERAȚIUNI DE DEVIZE

SIGMUND PRAGER

Casa fondată în 1854

Bucureşti, Calea Victoriei No. 11

Furnisitor
Curței Regale

Cel mai vechi magazin din țară cu

Marca Depusă

Articole de vânătoare și sport

CATALOG SPECIAL GRATUIT LA CERERE

Specialități:

Confecțiuni de sport, Impermeabile Burberrys, Haine de Piele

Incălțăminte pentru toate sporturile

Blanării, Stofe englezesti, Pălării

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Redactată de cei mai de seamă techniciani și specialiști în materie de vânătoare din țară, publică: articole cu subiecte pur vânătorești de interes general, privind protecția și înmulțirea vânătorului, educația vânătorească, technica armelor, chestiunile juridice privitoare la legea vânătorului, dispozițiunile luate de organele administrative ale vânătoarei, lista contravenențiilor la legea de vânătoare, dări de seamă a societăților de vânătoare afiliate, precum și orice gen de literatură cu subiecte de vânătoare.

ABONAMENTUL ANUAL: 300 lei

pentru societățile afiliate 400 „

ANUNȚURI COMERCIALE	1 pagină	5.000 Lei anual
$\frac{1}{2}$	"	3.000 "
$\frac{1}{4}$	"	1.750 "
$\frac{1}{8}$	"	1.000 "

*****

ABONAMENTUL LA „REVISTA VÂNĂTORILOR” ESTE OBLIGATORIU PENTRU TOȚI MEMBRII UNIUNEI (Art. 6 din Statute)

*****

„Revista Vânătorilor” este unicul mijloc de comunicare al tuturor vânătorilor din toată țara, care au să-și spună ceva.

De aceea, dacă aveți ceva de cumpărat, de vândut, de schimbat, sau de pus vre-o întrebare tehnică vânătorească, adresați-vă „Revistei Vânătorilor”. Numai aci puteți fi siguri că veți găsi pe aceia cărora vă adresați.

La orice corespondență atașați mărcile pentru răspuns.

Administrația revistei expediind regulat fiecare număr tuturor abonaților, orice vină de neprimire cade exclusiv în seama poștei, căreia trebuie adresate în scris toate reclamațiile.

*****

**UNIREA FACE PUTERE
STRÂNGEȚI-VĂ IMPREJURUL „UNIUNEI”**

Domnului

PRETUL UNUI EXEMPLAR 30 LEI
PRETUL UNUI NUMĂR VECIU 40 LEI

Ramburs Lei

Reprezentând:

Cotizația și Abonamentul D-v. pe 1926

Lei 300.—

Restanțele din trecut:

Lei

Total Lei

pentru care vă mulțumim.

SECRETARIATUL